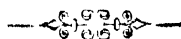

સ્ત્રી મન મનોરંજક

ગાયન

પ્રસિદ્ધ નવ. સંગ્રહ કર્તા

ઉમેદરામ હરગોવીંદ

પનાર “ગુજરાત યુનિયન પ્રેસ”ના માલિક

વાહિલાલ દલીચંદ

અમદાવાદ

કાણું માણિક્યોક આગળ કાગદીઆળમાં

શા. ૦ માતીચંદ દલીચંદનું મકાન

સંવત ૧૯૨૯. — સન ૧૮૭૩.

કીંમત ૧૦ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૫૮૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક. ૫૮૦ કિંમત

ગ્રંથનામ રત્ની મન મનોરંજક

વર્ગાંક ૭૧૧૫૧

સાંકળિયું

આંક					૫૮
રાધાન્ન મહિના.	..	..	..	..	૧
કેકીની બધીની મહિના.	..	..	..	..	૨
વાલાજીના મહિના.	..	..	..	..	૩
બાર મહિના.	..	..	..	..	૧૪
નંદકીયોરના મહિના.	..	..	..	..	૧૬
બહુચરાજીના મહિના.	..	..	..	..	૨૪
ગુજરીના મહિના.	..	..	..	..	૨૫
અંબાજીના મહિના...	..	..	..	..	૨૬
સીતાના મહિના.	..	..	..	..	૨૬
બાર મહિના.	..	..	..	..	૩૨
મીલમના મહિના.	..	..	..	..	૪૦
બીરહ બાર માસી	..	..	..	..	૪૬
મુસલમાનની બાર માસી.	..	..	..	..	૫૨
કમના મહિના.	...	...	..	..	૫૮
નંદલાલના મહિના...	..	..	..	..	૬૦
રસિપાજીના મહિના....	..	..	..	..	૬૨
કમજીવજીના મહિના.	..	..	..	..	૬૮
શામળિપાવા મહિના	..	..	..	..	૭૭

આંક	.	૫૪
ગોપાંથના વીરહના મહિના. . .	. . .	૭૮
પ્રીતમ પ્રપાસ વિયોગ. . .	. . .	૭૯
આહ્વાના મહિના. . .	. . .	૮૧
બહાનાના મહિના. . .	. . .	૮૫
શ્રીવશંકર ભાળાના મહિના . . .	. . .	૮૭
ભક્ષાના ગુણ તથા ઇચ્છાવરના	શ્રીત વિશે મહિના.	૮૯

સ્ત્રી મંન મનોરંજક ગાયન

રાધાના મહીના

કોને સખી કારતક કેમ જાશે, કે વનમાં મોરલી કુણ વાસે;
કે મહીનો દાણી કુણ પાશે, કે જુમના જવાદો પાણીં
કે માગશરે મન મારૂ મળીયું, કે વખીઆ ભાવ થકી ટળીયું;
કે જોમ લુણ પાણીમાં ભળીયું, કે જુમનાં
કે પોસે સોશ પડ્યા અમને, વાલાજી મારા થું નમીએ તમને
કે દલાસા દીધા છે અમને, કે જુમનાં
કે માહે મકર તણે માતે, કુલડીયાં વેરંતી ખાતે:
કે વાલાજી મારા મથુરાના વાટે, કે જુમનાં
કે ફાગણે ફેર ફેરે હોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;
કે ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળી, કે જુમનાં
કે ચેતર ચતુરા ચેત ધરતી, કે વાલાજીના ગુણ ગાતી ફરતી;
કે તોય મારે વાલે ક્રીધી નરતી, કે જુમનાં
કે વૈષાખે વાયા વાવલીયા, કે ઘેર પધારે નાવલીયા;
કે ફુલે ઘોળી તારા પાવલીયા, કે જુમનાં
કે જો જગજીવન આંખા, કે સઉ લોક વધામણી લાંખા;
કે વાલાજી મારા કશુએ નાકાંખા, કે જુમનાં

અશાડે અખળા થઈ ઝાંખી, વાલે મારે ભરજોખન રાખી
 વીમારે હવે વાત ધરે વાંકી, કે જુમનાં
 આવજી સરવડીએ વરશે, કે નદીએ નીર ઘણાં તરશે;
 કે કોપલડી ટકિકલીઆ કરશે; કે જુમનાં
 ભાદરવો ભલી તરે ગાળે, સૈયર ઘેર વલોણું વાગે;
 તે તો મારા રૂદીઆમાં કાઢે, જુમનાં
 આસોના રૂઝની અજવાળી, કે સેવ વણું કે સુવાળી;
 કે વાલા વિના આ શી દીવાળી, કે જુમનાં
 કે રાધાને હાથ સોનાના ચુડી, કે રમતા દીશે છે રૂડી;
 ફુપરે સરવે ગયાં છે યુડી, કે જુમના જવાદો પાણી.

કેશીની ખઈરીનાં મહિના.

કારતક મહિને કેશી જોનો કંપરે. સાહેલી
 આ એ અખળાના ફુપનો નાવેન્મંત, સાંભજો
 દિવસ ઘટેને રજની મોટી ધારેરે, સાહેલી.
 આ કેશીની અખળાના કેમ દીન જશે. સાંભજો
 હિમાળાનો શીતળ વાયુ વાયરે. સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો
 માગશર મહિને શુષ્ક પાણું શી પેરે. સાહેલી.
 આ કેશીડે તો માંઘો અકરાકર, સાંભજો.

ઉપજ ખરમની વાત કશી નહી જાણીરે, સાહેલી.
 આ જાંઘ ખેઠો નીજ ખાપ તણી કમાંણી, સાંભજો.
 પડ્યો રહે કમાંધ કેશી રસ્તા માંપરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાએ સાંભજો.
 પાસે તો ઘર વેચી ખેઠો પાપીરે સાહેલી.
 આ પીએર જવાની રજા વહુને આપી સાંભજો.
 જોણી મુજને પરજાંયું એયું પાપરે સાહેલી.
 આ પેલા ભવનાં દુશમન માને ખાપ સાંભજો.
 એ રતમાં શાસરે જવું સહિ આહરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ. સાંભજો.
 મહા મહીનામાં જાણે લોક વસંતરે સાહેલી
 આતે દુખણી કેશીડો જોનો કુંધ સાંભજો.
 વન પાલોઆં આખે આંગ્યે મોહારરે સાહેલી
 આ દુખણીને સુખ નધા આજી કે પોહાર સાંભજો.
 ભમર ગાંન સુણી પીઉ મળવા મન થાપરે સાહેલી
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભજો.
 ફાગણમાં નર નારી એલે ફાગરે સાહેલી.
 આ કેશીની અપજાને અંતર આગરે સાંભજો.
 રમે જમને હશે અપી નર નારરે સાહેલી.
 આ કેશીની પરજીલી ખાએ માર સાંભજો.
 જોવું ને રાવું ઘર ખુણા માપરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાએ સાંભજો.

અધતરમાં કેમ ધીરજ રાખું ચીતરે સાહેલી.
 આ કેરે કહે કેટ્ટીડો નીતને નીત સાંભળો.
 એ પરમેશ્વરે કેમ આવો વર આપ્યોરે. સાહેલી.
 આ એ વરથી તો અતી ભલો રંડાપો સાંભળો.
 ભેહેલા વાળાના ફરીઆદો થાયરે. સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 વીલખંતે આંચો મહીનો વધશાપરે સાહેલી.
 આ ધુપ તપે દીલ થાએ બળીને રાખ સાંભળો.
 સુરજ તપેતો છતર આકુ રાખુરે સાહેલી.
 આ દીલ દાજે તે કેની આગળ દાખુ સાંભળો.
 રજની ધટીને દાહાડા મોહોટા થાયરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 જોતો જીવડસો જળવા લાગ્યોરે સાહેલી.
 આ કેટ્ટીની અબળાનો આનંદ ભાગ્યો સાંભળો.
 પગ દાજેતો મોજડીઓ લઈ પાડેરે સાહેલી.
 આ કાલજકુ દાજે તે કેમ કરી દાર સાંભળો.
 કેટ્ટીડાને કાઈ નકહે સમજાવરે સાહેલી.
 આ એ મહીનો એવી રીતે કેમ જાપ સાંભળો.
 અસાડમાં મડી આવેછે ધનધોરે સાહેલી.
 આ મોટા હરખ ધસીને ખાલે માર, સાંભળો.
 કેટ્ટી પીઉ બધાખાનામાં માહાલેરે સાહેલી.
 આ પરણેલીના દીલમાં એ વાત સાલે, સાંભળો.

નીલીધરા વિધ વિધનાં અંગ વવાપરે સાહેલી
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય, સાંભજો.
 શ્રાવણમાં મેં શીવ પુજા નહી પ્રીધીરે સાહેલી.
 આ દૈવે મુજને કેશીને કર દીધી સાંભજો.
 મિત ટળેયો વસની જુઠો ચોરે સાહેલી.
 આ એ સગપણ કરનારે મરજો જોર. સાંભજો.
 ભાગ્યવંતી જે પીઉ સાથે સોહાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો.
 ભાદરવે ભરજોજન એજો જાયરે સાહેલી.
 આ કેશીની બધરીને કેમ સુખ પાય. સાંભજો.
 નદીએ આંખાં પુરણ જળનાં પુરે સાહેલી.
 આ પીઉ સાંભરતે આગ્ય જળેછે ઉર. સાંભજો.
 માજે બસી પંખીડાં મલકાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો.
 દીવાળીના દાહાડાં આસો માસરે સાહેલી.
 આ કેશીની બધરીતો નીત્ય ઉદાસ. સાંભજો.
 રમે જમે ને ધરે નવા સણગારે સાહેલી.
 આ કેશીની નારી નપણે જળ ધાર. સાંભજો.
 ગુણવંતી મળી મળીને ગરબા ગાયરે સાહેલી.
 આ એ મહિનો એવી રીતે કેમ જાય. સાંભજો.
 માસ અધીકમાં અધીક પણ શું કહીએરે સાહેલી.
 આ પીઉ બંધાયાને એકલાં કેમ રહીએ. સાંભજો.

એ વરથી મુજને છોડાવા ધામ્મેરે સાહેલી.
તો દલપતના સ્વામીને લાગુ પામ્મે. સાંભળો.

વાલાજીના મહિના.

કારતક મહીને મેહેલી માલ્યા કુંધરે, વાલાજી
પીતલડી તોડી શું આલ્યો અંત મારા વાલાજી
પેઉજી મારા શું માલ્યા પરદેશરે, વાલાજી
મંદીરિયામાં મુક્યાં ખારે વેશ, મારા વાલાજી
ભર દરિયામાં મુજને મુકી વેહેતારે વાલાજી
આવલડી ધાતો હું નવ લેતી, મારા વાલાજી
મેહે જાણ્યું જો ઉજ્યું એટલું કુધરે, વાલાજી
જાતેને દિવસડે માંડ્યાં જુધ, મારા વાલાજી
સમુદ્રીઆ તું શીદ ભરાયો ખારેરે, વાલાજી
કાંના આગળ કહીએ મન વિસારે, મારા વાલાજી
તમો હમારા દુખડાંના છે જાણરે, વાલાજી
પીતલડી ઉપર અંધાણા પ્રાણ, મારા વાલાજી
ચોરને દિવસડે હમને મળજોરે, વાલાજી
ચોભણના સ્વામીજી વેહેલા વળજો. મારા વાલાજી
માગસર મહિને મંદીર ખાવા ધાપરે, વાલાજી
એકલડી દાશીના દિવ કેમ જાપ, મારા વાલાજી

શરીર માફાંરે સરપ તણે છે ભારેરે વાલાજી
 ઉગરવાનો એકે નથી આરે, મારા વાલાજી
 જન્ય હમારે જોખનિયું ભરપુરે વાલાજી
 આંહિને ટાંહિ શું ગપાછો ફર મારા વાલાજી
 વાલા તમારી બાડીઆ વણસી જપરે વાલાજી
 ટોપા વનાતો પોપટ પંખી ખાય મારા વાલાજી
 નીર વનાતો નાગરવેલ સુઝાપરે વાલાજી
 મુજમાંથી લાગી વરેહેની ક્રાળ મારા વાલાજી
 ધણી વનાતો નીરધણીઆં કહેવરાઈએરે વાલાજી
 આ જોકુળીઆમાં કહેની આથે રહીએ મારા વાલાજી
 પેઉજી માહારા પ્રાણ રહે તે કરજેરે વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી પાછા ફરજે, મારા વાલાજી
 પોસ મહિને પડીઆ હમને સોંસરે, વાલાજી
 જોશીડા તેડાવો જીવે જોશ, મારા વાલાજી
 સાને આપા સાને સુંદર શામરે, વાલાજી
 તરછોડી શું ગપા જોકુળ ગામ, મારા વાલાજી
 આ બેઉ બંધવને કહેજે કુશળ ખમરે, વાલાજી
 વધામણી વાચેતે વાષે પ્રેમ, મારા વાલાજી
 હાઈડમાંથી નથી જોલાતો ખટકારે, વાલાજી
 લખીને મોકલજે કાગળ કટકો, મારા વાલાજી
 સઘંઅરતણીતો હડતાજો દેવરાઈઆરે, વાલાજી
 ભુરજી તમો શું ભુલ્યા મતુરાઈઆ, મારા વાલાજી

ચતુર નરને મારે દેશે સુપરે, વાલાજી
 સામળીઆ સાંભળજે માહારી પુમ, મારા વાલાજી
 આ દન ગણતાં માસ ગયાછે ત્રણરે, વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી રાખો સરણ મારા વાલાજી
 માહા મહિનાની સેહેજલડી છે સુનીરે, વાલાજી
 ધાતરની ધાટડીએ કુની વાળેસ મારા વાલાજી.
 પાવલડીનો કુની ઢો નાખરે, વાલાજી
 હાઈઆના હોડોળા મનમાં રાખું, મારા વાલાજી
 વાવલીઆ તું વાએ એકલ વારરે, વાલાજી
 હેમાજો હાલ્યોને કેમ રહેવાપ, મારા વાલાજી
 અમે ઉપરતો દુખના દરિયા ભારેરે, વાલાજી
 શા માટે શીઆજો ઘેર ન ગાજો, મારા વાલાજી
 દેહી તણાંતો દુખડાં કેને કહીએરે, વાલાજી
 આંસુડાં આણીને પાકી રહીએ, મારા વાલાજી
 તેજ હમારી આંખો તણાં હુલપારે, વાલાજી
 હસવાને રમવાતો સરવે ભુલ્યા મારા, વાલાજી
 એમંતાં આતીને પડીઆ દુખડાંરે, વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી આપો સુખડાં, મારા વાલાજી
 વસંત રતની વરણાગી હું વારીરે, વાલાજી
 જવું હવું તાહારે ઝેર દેઈ કાં નવ મારી મારા વાલાજી
 કુંન હમારું કુની સાથે રમીએરે વાલાજી
 જીવણજી હમો જીવ વના પાઈ ભમીએ, મારા વાલાજી

યો પેલાં આહીરડાં ઝસે ઢોળીરે વાલાછ.
 સરખી સધામરની મળીછે ઢોળી મારા વાલાછ.
 સુવામંદન ઉઠે અખીલ ગુલાલરે વાલાછ.
 ભરભુંબળ ને વાગે મુંદંગ તાળ મારા વાલાછ.
 જોરેખનીછે ઘેરીઆની ઢોળીરે વાલાછ.
 યો પેલી પાડોશી રંગમાં રેળી મારા વાલાછ.
 હરી હમારે હધે હરખન માપરે વાલાછ.
 ગોકુળની ગોપીએ તમને ગાય મારા વાલાછ.
 આ વેળા તમે આકથથી ઉતરજોરે વાલાછ.
 થોભણના સ્વામીછ વારે મહડજો મારા વાલાછ.
 મધતિર માસે મઢોરી તાહારી વાડીરે વાલાછ.
 કરમાણતાં તેને કુંપળ કાદી મારા વાલાછ.
 વૃંદાવનમાં ભારે હાડમ કાલ્યારે વાલાછ.
 ભીંતરીઆમાં ભારે દુખડાં સાલ્યાં મારા વાલાછ.
 ભાતભાતનાં કુલડાં કુલ્યાં ખાળારે, વાલાછ.
 લીલાં ને પ્રીણાં રાતાં ઘોળાં મારા વાલાછ.
 કાળીકોપલ ખાસે મધુરા મોરરે વાલાછ.
 ભમરા ગુંભરવના ઉઠે સૌર મારા વાલાછ.
 ડમરો મરવો ગુલાળને ગુલતોરારે વાલાછ.
 મુંદંગ મુંદંગાને આવો યોરો મારા વાલાછ.
 અગરમંદનની શોભા નથી અધુરીરે, વાલાછ.
 તેને તજોનો ખેશો સભા પુરી મારા વાલાછ.

જળજમુનાનાં છાંટણિયાં છંટાવુંરે, વાલાજી.
 યોભાજીના સ્વામીજી તમને ભાવુ મારા વાલાજી,
 વધશાપ માસે વાટ તમારી ન્યાણુરે વાલાજી,
 આંખિલડી ઉધાડી ચોદશ ભાણુ મારા વાલાજી,
 અંખનામાંતો જલ છે આંઠે પાહોરે વાલાજી,
 મંદીરીયામાં નથી વૈતુ સોર મારા વાલાજી,
 જીવ હુમારે આકુળ વ્યાકુળ પાપરે વાલાજી,
 ધડી ઐકમાંતો જનમારે વહી જલ મારા વાલાજી,
 દુખડામાંથી સુખનો લેતાં લાભરે, વાલાજી,
 ઓઝિંનો અમ ઉપર પાડ્યો આભ મારા વાલાજી
 જળનાં જીવડાં જળવાળ કેમ સહેશે રે, વાલાજી;
 તરણા ઉપર કેમ મેર રહેશે; મારા વાલાજી;
 ક્રીડી ઉપર કટક મહડાવી લાવ્યારે વાલાજી,
 વાહાલપણમાં વિખના છોડ વાવ્યા મારા વાલાજી,
 શું નાંખ્યો તાણિને તરછોડીરે વાલાજી,
 યોભાજીના સ્વામીને કહું કરજોડી મારાવાલાજી,
 નંદ માસે જોઈ રહી છું ઠેઠરે વાલાજી,
 દનાજો ઉદયો પણ નવ ધઈ ભેટ મારા વાલાજી,
 ધડી ગણતાં માસ ગયા છે આઠરે વાલાજી,
 આગળ આવ્યા અસાડાના ધાટ મારા વાલાજી,
 જીવણજી તમને ખહુ મહુની હુ વાશેરે વાલાજી,
 ઉનાળાની આગ્રિ દહુ કરમારે મારા વાલાજી,

પીઉડા તાડી કુમ કુમ વરણી મોળરે વાલાજી,
 મંદ્રીએ આશીને મંદન એળ મારા વાલાજી,
 પાંઝણિયે તે વાવલિયા ઢોળાણુરે વાલાજી
 શીતળ જળ ત્રાડી આગળ બાવું મારા વાલાજી,
 તારે અર્થ આંગણું સ્વચ્છ કરાવું રે વાલાજી
 શીતળ વા સંધાતે રાસ રમવું; મારા વાલાજી
 જાદવ તમને ઝીણાં વચ્ચે પેરાવું રે વાલાજી
 થોભણના સ્વામીજી લાડ લાડવું મારા વાલાજી
 અણાડ માસે આવી મેઘ ધડુકે રે વાલાજી
 વીજળિયો ચમકે ને જોર ઝપુકે મારા વાલાજી
 અવધ ઉપર સરવે આવી ઉભુરે વાલાજી
 સામળિયાજી કોની જોડે શોભું મારા વાલાજી
 ઘેર વળ્યા ને ગયા હતા પરદેશ રે વાલાજી
 પેઉજી મારા કોનાં એકાં લેશ મારા વાલાજી
 આ એકડીએ એવો ઉપનો નેહ રે વાલાજી
 પ્રાણ નજી કે પાડું મારો દેહ મારા વાલાજી
 કાં જાણું ને ભિરવજળ ઝપલાવું રે વાલાજી
 કાઢીએ જઈને કરવત મુકાવું મારા વાલાજી
 કાં જાણું ને જોગ ધરીને જઈ રે વાલાજી
 તારેને વીજેએ આદર ધઉ મારા વાલાજી,
 જોવા વીના તે જંપજ નથી વળતા રે વાલાજી,
 થોભણના સ્વામીજી સે નથી મળતા મારા વાલાજી,

આવજી મારે સરવડિપાંતી ઝડિયોરે વાલાજી,
 એલીની નથી ઉઘડતી ધડીએ મારા વાલાજી,
 વા વાળને વાપછે બહુ સારે જાલાજી,
 નાની મોટી નદીએ આંખાં પુર મારા વાલાજી,
 કંપ વિના કામનીએ કેમ ખમશેરે, વાલાજી
 પરદેશી પેઉની શ્રીત જાણશે, મારા વાલાજી
 જે કાનુડે કંશનું કચું નિર્ધન રે વાલાજી
 તે કાનુડો કાનું કારે મન મારા વાલાજી
 આ વાલાનો અધુરો ઘરવાસ રે વાલાજી
 માશી માયી તેનો શો વિશ્વાસ મારા વાલાજી
 દોરાં માર્યા તેનો તે શો તોલ રે વાલાજી
 વાઢેને ઘાઢે દો જુકા બોલ મારા વાલાજી
 ભુધરજી તમે ભરવાડા વટ રાખી રે વાલાજી
 થોભજીના સ્વામીજી જીવો જાખી મારા વાલાજી
 ભાદરવે ભરનિંદ્રા લાગી મીઠી રે વાલાજી
 સ્વપનામા તો તારી મુર્તિ દીઠી મારા વાલાજી
 માથે મુગટ પીતાંખર છે પેર્યાં રે વાલાજી
 તિલક છાપને રૂપકાં કેસર કેરાં મારા વાલાજી
 પ તાળિયાનો પટકો જોઈને અટકી રે વાલાજી
 તે વેળાએ કુખડાં માલ્યાં છટકી મારા વાલાજી
 કાને કુંડળ કોઢે મોલી હાર રે વાલાજી
 જરકશીને જામે ઝળકે તાર મારા વાલાજી

વાંસલડીની વરણાગી શી કહિયે રે વાલાજી
 ધુધરિયો રૂપીને ઘેલાં ધધળે મારા વાલાજી
 વધામણી તો અધવે જાસે વાર રે વાલાજી
 થોભણના રૂવામીજી મળિયા મોરાર મારા વાલાજી
 આસો માસે આરી વાપસ જાસે રે વાલાજી
 ચોકમાં આવીને માસ ડોસે મારા વાલાજી
 વધામણી કોઈ લાવે આણી વાર રે વાલાજી
 કુંઠેથી આલું એકાવળ હાર મારા વાલાજી
 તરિયા તોરણ પાંખું મારે દૂર રે વાલાજી
 વાંસ વડુ કુમકુમ વરણી માર મારા વાલાજી
 સોનાને આકળે પૂરે પાળ રે વાલાજી
 ભેર ભુંગળ વજડાવું મંગ તાલ મારા વાલાજી
 માલો સજની વૈકુંઠનાથ વધાવા રે વાલાજી
 થોભણના રૂવામીજી મંદિર આબ્યા મારા વાલાજી
 ખારે માસે આરી જાલ્યો હાથ રે વાલાજી
 મોતીડે વધાબ્યા વૈકુંઠનાથ મારા વાલાજી
 પુરેશોતમજી પુરેશોતમ મસવાડો રે વાલાજી
 દયા કરી તે દીવાળીને દહાડો મારા વાલાજી
 હરી અમારે આનંદ આછવ પાપરે વાલાજી
 માનનિયો મળીને મંગળ ગાપ આજી વાલાજી
 સેવક સરવે આદતિયો ઉતારે રે વાલાજી
 અલબેલાજી ઉપર તન મન વારે મારા વાલાજી

પાન પાન પકવાન મીઠા મેવા રે વાલાજી
 જમુના જળ ઝાડીઓ આમમનું, મેવા મારા વાલાજી
 લવોંગ સોપારી એળાપચી આઠરમાનરે વાલાજી
 વાળી આપું ખિડલે બાસક પાન મારા વાલાજી
 સુખ શમ્યામાં પોહાડું નંદલાલરે વાલાજી
 થોભણના પ્રભુ નિર્મિતે પાઉ ન્યાસ મારા વાલાજી

બાર મહિના

આવોને ઘેર આનંદી અન્નખેલા,
 છેતરી કેમ નાશી ગયા છેલા;   આવોને ઘેર૦
 કારતક માસે કાળજને તનિયું,
 સાંરે એક પટકુળ ના સનિયું;
 ભાવેરે નામ ભરથારનું ભનિયું.   આવોને ઘેર૦
 મૃગશિર માસે સુજી વૃ મૃગનેણી,
 થટે દીન બાપ વડી રેણી;
 કામાતીની કપાં જઈ કહું કહેણી.   આવોને ઘેર૦
 પોસે પ્રિય પોશ આંસુ પાડું,
 ગોરી દુખ કપાં જઈ આ ગાડું;
 દીવસ કેમ કંથ વિના કાડું.   આવોને ઘેર૦
 મહાએ મહાસાગર દુખ મારે,
 ત્રીકમ વિજી તેમાંથી કોણ તારે;
 બહાલા કપારે મડશો મારી વારે.   આવોને ઘેર૦
 શગજી માસે વિરહે નાંખી ફાલી,

હસી નાચી નાવ ઝલે હોળી;
 નાંજી લાલ લલનાને રાળી. આવોને ધેર૦
 મૈતર માસે ચીત ચમકે માંડે,
 વિવિધ રીતે ન રહે તે વારયું;
 ઠગી તમ વીણ કપહાં ઠાંડે. આવોને ધેર૦
 વળ્યાંરે વન વૈશાજી બહાલા,
 પળ્યા નવ તોપણ નંદલાલા;
 કળ્યાંરે સહુ કપટી અમે કાળા. આવોને ધેર૦
 નેડે માંડે જોખનિયું બ્રહ્મકે,
 કાલા તમ વિણ મનડું લખુકે;
 વિનળી ગેરે ભર્તા ધણું ભલુકે. આવોને ધેર૦
 અસાડેતો આશા સહુ રાખે,
 મતુર માસે મતુરથી માંજે;
 માંડે મન નીસાસા નાંજી આવોને ધેર૦
 આવાણ માસે શરવણિયાં વરસે,
 છતે નીર છેલ મરૂ તરસે;
 શામળીયા આ દીન કપારે સરસે. આવોને ધેર૦
 ભાદરવેતો ભરજોખન માતી,
 નદી નાથને મળવા ભતી;
 રૂપી પીડા પીડ ન રહેવાતી. આવોને ધેર૦
 આસી માસે આતસ અંગ ઉઠે,
 ગોરી બાપ તે હું ભણું ને કુટે;

પ્રો કાણ રધુવર ના રૂઠે.   આવોને ઘેર૦
 પ્રભુ પૂરસોતમમાં આબ્યા;
 વધાવીને પ્રીતધી પધરાબ્યા,
 બુલાખીના રસીઆ મંન ભાબ્યા.   આવોને ઘેર૦

નંદકીસોરના મહિના

કારતક માસે કાનજી સાહેલી રે,
 શે અપરાધે સામ ગયા મુને મેલી રે. ૧
 અવગુણ અમારા શાં હશે સાહેલી રે,
 ન હસીએ ઉતારયું હેત ગયા મને મેલી રે. ૨
 મુને એકલા અન ભાવે નહીં સાહેલી રે, -
 એ મોટું દુખ માહારાજ ગયા મને મેલી રે. ૩
 કાણ આગળ કહી ગોઠડી સાહેલી રે,
 વાસે તજીયુ ગોકુળ ગામ ગયા મને મેલી રે ૪
 કાણ થયા છે કાનજી સાહેલી રે,
 તે સામે હૃડાં માંહી ગયા મને મેલી રે. ૫
 તે દુખે દાનુ ધણું સાહેલી રે,
 હસી ધણું દેખાડી હેત ગયા મને મેલી રે. ૬
 કારતક કાણે કાઢીએ સાહેલી રે,
 ના આ પા નંદકીસોર ગયા મને મેલી રે ૭
 મામશર મથુરામાં ગયા હસી આણું રે,

- મને એક પળક જુગ જાપ સંદેશો કાવું રે. ૮
 ધરનાં કામ ગમે નહીં સાહેબી રે,
 માંડે ચિત્ત પ્રભુની પાસ સંધેશો કાવું રે. ૯
 વંદાવનમાં કાણ જાશે સખી આવું રે,
 મોરલી વાસે કુણ સંધેશો કાવું રે. ૧૦
 અંસી વટના એકમાં સખી આવું રે,
 હારે ખેલ કરશે કાણ સંધેશો કાવું રે ૧૧
 દાણી પછ કાણ ઘેરશે સખી આવું રે,
 કાને માં માગ્યાં દહશું દાણ સંધેશો કાવું રે. ૧૨
 હરી કાણ ખેલાવશે સખી આવું રે,
 મુને કાણ કરશે કટાક્ષ સંધેશો કાવું રે. ૧૩
 માગશર મોટો મરમ તણ સખી આવું રે,
 પ્રભુ નાગર નંદકીશોર સંધેશો કાવું રે. ૧૪
 પાશે પ્રભુ મુકી ગયા શો દાવો રે,
 તમે નંદ જસોદા મહારી અહીં આવો રે. ૧૫
 જુમનામાં ગોંડુ પડ્યો શો દાવો રે,
 પ્રભુ કાળી નાગની કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૬
 હંદ્રે ધન વરસાવીએ શો દાવો રે,
 ગોવરધન દ્વારકાં કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૭
 તમે જાલવ અમે આહીર શો દાવો રે,
 બે લોક લાજને કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૮
 જુમનણમાં ત્રિલતાં શો દાવો રે,

- ચીર હરવાને કાજ હરી અહીં આવો રે. ૧૯
 વાલા તે વેરી થયા શો દાવો રે,
 હરી એમ નકીલ નાથ હરી અહીં આવો રે ૨૦
 પાસે પ્રેમદા વલવલે શો દાવો રે,
 તમે જિવણ નંદકીશોર હરી અહીં આવો રે. ૨૧
 માહે મળવા નાથને મન હીસે રે,
 હું જોઉં છું એદિશ વાટ કહીં નવ દીસે રે. ૨૨
 શિયાળે સુખ સાંભરે મન હીસે રે,
 કેમ જાએ મોટી રાત કહીં નવ દીશે રે ૨૩
 મોરલી સુણવા માપરું મન હીસે રે,
 મેં શોધ્યાં સરવે ગોવાળ કહીં નવ દીસે રે. ૨૪
 જે હસવું કરતાં નાથજી મન હીસે રે,
 અમે શોધ્યું વંદાવન કહીં નવ દીસે રે. ૨૫
 સપનંતર સરખું થયું મન હીસે રે,
 અમો તે દુખ કેમ સેવાય કહીં નવ દીસે રે. ૨૬
 આવડું અમે જાણ્યું નહીં મન હીસે રે,
 છેક આપવી છેહ કહીં નવ દીસે રે. ૨૭
 માગે મન વીળળ થયાં મન હીસે રે,
 તમે જીવણ નંદકીશોર કહીં નવ દીસે રે. ૨૮
 ફાગળ કહું ફરી ફરી દુઃખ કાપો રે,
 તમો ગોપી જનના પ્રાણ દરશન આપો રે. ૨૯
 વસંત આવ્યો વીઠલા દુઃખ કાપો રે,

- ગુલાસે ભર્યા ગોવંદ દરશન આપો રે. ૩૦
 હોળી હરખે ઝેલીએ કુખ કાપો રે,
 રમવા સરખી રાત દરજન આપો રે. ૩૧
 મ.થે મુગઠ કર મોરલી કુખ કાપો રે,
 જુમનાજીને તીર દરશન આપો રે. ૩૨
 ગોપાંચા સરવે વલવલે કુખ કાપો રે,
 એમ કઠણ ન થઈએ નાથ દરશન આપો રે. ૩૩
 હરી હવે ધણી થઈ કુખ કાપો રે,
 એમંતા એકાંત દરશન આપો રે. ૩૪
 ફાગણ ફરકે છે આંખડી કુખ કાપો રે,
 તમે જાણ નંદકીશીર દરશન આપો રે. ૩૫
 એતર એંતા ધણી કરે સઉ ખાળા રે,
 રૂતામી વિભોગે દહ પ્રગટી જ્યાળા રે. ૩૬
 વદન કમળ સુકાઈ ગાં સઉ ખાળા રે,
 ન સુત્ર એકે પેર પ્રગટી જ્યાળા રે. ૩૭
 શાગુદાર સહજે પરહરી સઉ ખાળા રે,
 સુકાંપાં સઉનાં ગાત્ર પ્રગટી જ્યાળા રે. ૩૮
 ઘેલીશી ફરે ગામમાં સઉ ખાળા રે,
 નહી કથન વિનાકાંઈ વાત પ્રગટી જ્યાળા રે. ૩૯
 ગુણ ગાતી ગોવિંદના સઉ ખાળા રે,
 વહે નેત્ર આંસુધાર પ્રગટી જ્યાળા રે ૪૦
 શોક સમુદ્રમાં પડી સઉ ખાળા રે,

- તેનું ચીત રહ્યું નહીં ઠેર પ્રગટી જવાળા રે. ૪૧
- ચેતર ચીત ઠેર નહીં સહી જાળા રે,
તમે નાગર નંદકીશોર પ્રગટી જવાળા રે. ૪૨
- વૈશાએ સહી વલવલે કપાં જઈએ રે, ૪૩
- મારે હૈએ કુખ અપાર કોને કહીએ રે. ૪૪
- ત્રીકમળ તજી ગયા કપાં જઈએ રે,
વળી હથશે ફરીજન લોક કોને કહીએ રે. ૪૫
- પ્રાણ અમારા પ્રભુ કને કપાં જઈએ રે,
વળી સામુ નાણુંદનું સાલ કોને કહીએ રે. ૪૬
- મુનું સધળું દેખીએ કપાં જઈએ રે,
ગયા જિવણ પ્રાણ આધાર કોને કહીએ રે. ૪૭
- કઠણ થયા છે કહાનજી કપાં જઈએ રે,
હંતુએ ન જાએ પ્રાણ કોને કહીએ રે. ૪૮
- પ્રેમ પંપમાં સહી પડી કપાં જઈએ રે,
છે વાંકી સધળી વાત કોને કહીએ રે. ૪૯
- વૈશાએ રાખ્યાં વેગળાં કપાં જઈએ રે,
છો નાગર નંદકીશોર કોને કહીએ રે. ૫૦
- જેઠ કાવે જોખીતા એમ હરીને રે,
શું અટકાયા કુખજ સાથ ન આળ્યા ફરીને રે. ૫૧
- પ્રીત કરી લપટાઈ ગયા એમ હરીને રે,
મળી મશુરા કેરી નાર ન આળ્યા ફરીને રે. ૫૨
- વાંક કાઢીને વળગતાં સહી હરીને રે,

- ભુલ્યા શ્રી વાતે મોહન ન આળ્યા ફરીને ર ૫૨
 અમો અખળાનું શું ગળું કહે હરીને ર,
 તે તમને ન ઘટે નાથ ન આળ્યા ફરીને ર. ૫૩
 વાંક શોછે વિઠલા કહે હરીને ર,
 છેક દઈ ગયા છે, છેહ ન આળ્યા ફરીને ર ૫૪
 માં જો જોખનિયું એજે ગયું કહે હરીને ર,
 હુંતો ક્યાં લગી રાખુ ધીર ન આળ્યા ફરીને ર ૫૫
 જો ઠેક જોઈ ગયા કહે હરીને ર,
 હો નાગર નંદક્રીશેર ન આળ્યા ફરીને ર ૫૬
 અપાડે ધન આવીયો આ બેની ર,
 થયા વિજળીના અમકાર મનડું રહેની ર. ૫૭
 ખપેયો પીઠ પીડ કરે આ બેની ર,
 મઃમાતા જોલે મોર મનડું રહેની ર. ૫૮
 જો પડેડો સાબર આ બેની ર,
 વળી મંડ્યો વરસે મેહ મનડું રહેની ર. ૫૯
 લોક લાજ મેં પરહરી આ બેની ર,
 હું જોઈ પ્રભુની પાસ મનડું રહેની ર. ૬૦
 ધીરજ મેં રાખી ઘણી આ બેની ર,
 હજુએ ન આળ્યા નાથ મનડું રહેની ર. ૬૧
 કાઈ સંઘસો કહે મને આ બેની ર,
 હરી આવશે આજ કે કાલ મનડું રહેની ર ૬૨
 અપાડે ના આવીયા આ બેની ર,

છો જિવણ નંદક્રીશોર મનકું રહેના ર.	૬૩
આવણ વરસે સરવડે તે સાલે ર,	
હવે આબ્યાં યોગાસાના દન કહો કેમ આલે ર.	૬૪
હરી કુપ્પન સાથે ખેલ કરે તે સાલે ર,	
વાલે મુકી વરજની નર કહો કેમ આલે ર.	૬૫
સંધેશો ના કાવીયો તે સાલે ર	
તમે લોક ધમ્મા મહારાજ કહો કેમ આલે ર	૬૬
વેહેરીડાં કરે વાતડી તે સાલે ર	
મઃરૂં પુરણ પાધુ મન કરો કેમ આલે ર	૬૭
વિઠલે રાખ્યા વેગળાં તે સાલે ર,	
શું નયી જાણના નાથ કહો કેમ આલે ર,	૬૮
હરી અતુરક્રુપધ સુકી ગયા તે સાલે ર,	
ગયું જાણપણામાં આજ કહો કેમ આલે ર	૬૯
આવણ સુનો હરી વીનાં તે સાલે ર,	
છો નાચર નંદક્રીશોર કહો કેમ આલે ર,	૭૦
ભાદરવો કહે ભાવ શું વરજ નારી ર,	
તમે જિત્યા જુગજિવન હરી હું હારી ર.	૭૧
રમતાં રાડ કીધો હશે વરજ નારી ર,	
તમે ક્ષમા કરો અપરાધ હરી હું હારી ર.	૭૨
મનમાંથી વ્પાકુળ ધઈ વરજ નારી ર,	
હવે ક્ષમા કરો માહારાજ હરી હું હારી ર	૭૩
તમે કહેશો તે કરશું અમે વરજ નારી ર.	

પ્રભુ રખે રાખતાં શીશ હરી હું હાસી રે.	૭૪
ત્રીકમળિ તમે તજ્યા વરજનારી રે,	
કેમ વરસે વરસાદ હમી હું હાસી રે	૭૫
અમો આહીર અંકાર તજ્યો વરજનારી રે,	
તમે છો દીન દયાળ હમી હું હાસી રે,	૭૬
ભાદરવે ભુખર નવ મથ્યા વરજનારી રે,	
છો નાગર નંદકીસોર હમી હું હાસી રે,	૭૮
આસોમાં સખી આવશે વનમાળી રે,	
મારે થાશે હમી શું ભેડ આજ દીવાળી રે,	૭૯
પ્રેમ દેખી ગોપી તણા વનમાળી રે,	
હમી આવ્યા કેવાયા આજ આજ દીવાળી રે,	
ગોપી સઉ હરખી ઘણું વનમાળી રે,	
ઘેર ઘેર મંગળ ગાય આજ દીવાળી રે,	૮૦
ફરી ફરી મુખ નરખતાં વનમાળી રે,	
સઉ હરખે ઘેલી થાય આજ દીવાળી રે,	૮૧
ગોપી પ્રેમે કરતી આરતી વનમાળી રે,	
વળી વૈંચે હસતી જાય આજ દીવાળી રે,	૮૨
મનોરથ પુરણ કર્યા વનમાળી રે,	
થયા તે પ્યારે માસ આજ દીવાળી રે,	૮૩
આસોમાં ફરી મળ્યા વનમાળી રે	
તમે નાગર નંદકીસોર આજ દીવાળી રે,	૮૪

બહુચરાણના મહિના

મધતરે ચંત ધણું ખાંધુ, નમી નમી બહુચર આરાધુ;
 મન માંડે ગોઝાજાણુ, સેવાને સનખલપુર રાણી. ૧
 વૈસાજી વાવલીઆ વાયા, મજાના ગઢ તણે આવ્યા;
 અંખાણની મોટી છે માયા, સેવાને સનખલપુર રાણી. ૨
 જોડે તો જુગતી છે શારી, હરી હર ભમ થકી ન્યારી;
 ગોખ ઉપર જળ ખલીહારી, સેવાને ૩
 અપાડે તો મેઘ ધણા ગાળે, છત્ર શીર બહુચરમે છાળે;
 ચોઢડીઆ તો અદભુતે વાળે, સેવાને ૪
 શ્રાવણ તો સરવડી વરશો, માજીને ભજસો તો તરશો;
 નીકર તમે અથડાતાં મરશો, સેવાને ૫
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાળે, સેવકને સનમુખે ધાળે;
 પુડતાં ખાંવલડી સાળે, સેવાને ૬
 આસો માસે આવી દવાળી, આવ્યાં છે અંખાને કાળી;
 ગરબ રમો મોટા માહાકાળી, સેવાને ૭
 કારતકે કાપલડી ખાલે, ના આવે મારી માજીને તોલે;
 તે જોતાં ત્રીભાવન ડોલે, સેવાને ૮
 માગશરે માનસશવર નાહે, અચર આવી ગરબા તો ગાએ
 સેવકની મા કરજોને સાહે, સેવાને ૯
 પાશે પ્રીત ધણી સારી, પાંડવ લીધા ઉગારી;
 ફોરવ સરવે ગયા છે હારી, સેવાને ૧૦
 માહેતો મને નથી ગમતું, મન માંડે રહેછે ભમતું;

મન મારે માજીમાં રમતું,   સેવોને૦ ૧૧
 ફંગણે ફર ફરતી હોળી, પંપા માએ ચરણને ઝાળી;
 કેસર ખડુ છાંટ્યાં છે ગોળી,   સેવોને૦ ૧૨
 ખારે માસે પુરણ કાધા, દહીતને ડંડ ભલા દીધા;
 દેવતા સઉ ઉગાડી લીધા,   સેવોને૦ ૧૩
 આસો શુદ્ધ પીજીને બુધવારે, ખારે માસ થપા નીરધારે;
 વલવતી કરજો મા વારે   સેવોને ૧૪

તુળશિના મહિના.

ધન ધન પાટાણુ ધન ગામ,
 ધન તુળશી તારૂ ઉતમ નામ. સાંભજો ગુણવંતાં. ૧
 અપાડે તુળશી રોપ રોપાવે,
 દેવ દામોદર નિંદ્રા નવ આવે.   સાંભજો૦ ૨
 ગ્રાવણે તુળશી દોદારે પાને,
 હરખ્યા શ્રી નારાયણ તુળશીને નામે.   સાંભજો૦ ૩
 ભાદરવે તુળશી લેરેરે જાપ,
 કુંઠે સોવરાવે શ્રી જાદવરાય.   સાંભજો૦ ૪
 આસોએ તુળશી આશા વળુધા,
 દેવ દામોદર ઝાળામાં લીધા.   સાંભજો૦ ૫
 કારતકે તુળશી ખાળ કુંવારી,
 લગન નીરધારીને પરણ્યા મોરાડી.   સાંભજો૦ ૬

માગશરે મહાવટો કરીઆ,	
શિયાળે તુળશીના આજારે કરીઆ.	સાંભળો ૦ ૭
પોષ માશે પડ્યારે પોકાર,	
તુંગશી વના સુનેા સંસાર.	સાંભળો ૦ ૮
માહા મહીને સુધ યુધ ન ભરે,	
તુળશી વના ત્રીભાવન હુલે.	સાંભળો ૦ ૯
કાગણે કાગ ખસેરે ગોવંદા,	
પગરે પાવટો હરી લેલાવટ ચંદા.	સાંભળો ૦ ૧૦
ચેતર ચંત બાલે હુદોળા,	
હિંચાળે હિંચે શી કમજી ગોરા.	સાંભળો ૦ ૧૧
વૈશાખે વનસંતિ મોરી,	
આજેને આજે મેં રમત માંડી.	સાંભળો ૦ ૧૨
જો મોસે તુળશી કરમાયાં,	
શોળસે ગોપીઆ પાણીમાં આલ્યાં.	સાંભળો ૦ ૧૩
તુળશીને કપારે ધીના દિવલણ.	
હરી હરી કરતાં જાપ એનાં જીવડાં	સાંભળો ૦ ૧૪
હું તમને પુછું મારી તુળશીરે માતા,	
કુણ તારી માતાને કાણ તારો પિતા.	સાંભળો ૦ ૧૫
ધરતી મારી માતાને અભે મારો પિતા,	
દેવકી મારી સામુને કમભરપાર	સાંભળો ૦ ૧૬

અંખા છતાં મહિના.

કારતક માસે કરૂણા કરેા મુજ માત રે, મા અંબાજી
 અલખેલી અંબા સાંભળ માગી વાત રે; મા અંબાજી ૧
 વાત સાંભળીને સમરૂ શ્રીહરી નાપ રે, મા અંબાજી
 તારા દરીસાનની મને મોઢી અંબા આસરે; મા અંબાજી ૨
 ગાગશર માસે મન મળવા અકળાપરે, મા અંબાજી
 તારી ધરૂગ કરતા અંબાદન વહી જાપરે; મા અંબાજી ૩
 દીન વહી જાપને આશા મુજને મોઢીરે, મા અંબાજી
 તારા રંગ મંડપમાં હું નવઆવી લોઢીરે; મા અંબાજી ૪
 પોશ માસે મુજને મળવા શોશરે મા અંબાજી
 મુજ રાંક ઉપર શો ધરવો માજી રોશરે; મા અંબાજી ૫
 રોશ નધરીએ તમે છો દેવી દયાળ રે, મા અંબાજી
 જોનું નામ ધરવે સેવક જન પ્રતી પાળરે; મા અંબાજી ૬
 માહા મહીને કાંઈ વરત સાંગળ્યા તમારે; મા અંબાજી
 મા શું જીવોછો કુડાં કર્મ અમારા રે; મા અંબાજી ૭
 કુડાં કરમની કરૂણી છે મધ્યાન રે, મા અંબાજી
 તારા દરસાનનું મને મોટું અંબા ધ્યાનરે; મા અંબાજી ૮
 ફાગણ માસે ફરી ફરી ઉલટે અંગરે, મા અંબાજી
 રંગ ભર્યો મનડા ન કરશે ભંગ રે; મા અંબાજી ૯
 ભંગ ન કરશે તનહું અમારું તલજે રે, મા અંબાજી
 ચીત અમારું ચરણે આવી અટકે રે; મા અંબાજી ૧૦
 અધતર મહીને ચીંતા મુજને ઝાજી રે, મા અંબાજી
 જનમ ધરી નવ નરજ્યા અંબામાજી રે; મા અંબાજી ૧૧

નવ નિરખ્યા મેં અંખા અડળ સ્વરૂપ રે, મા અંખાળ
 મા વળતાં કપાંથી દેખિશ માના રૂપ રે; મા અંખાળ ૧૨
 વૈશાખ મહીને વરસ જાપ દેહ નાહી રે, મા અંખાળ
 મા હવે વળતી વેળા રહી છે માઠી રે; મા અંખાળ ૧૩
 વેળા માઠીને માથે મોટું દુખ રે, મા અંખાળ
 વળતાં કપાંથી દેખિશ માના મુખ રે; મા અંખાળ ૧૪
 જોઠ માસે મુજને તેડો જોઠ રે, મા અંખાળ
 નહી તેડો તો જીવણ જાશે વેઠ રે; મા અંખાળ ૧૫
 વેઠ જાશેને મીઠ્યા થાશે જનમ રે, મા અંખાળ
 ભાગ નથી પણ ઓછાં મારાં કરમ રે; મા અંખાળ ૧૬
 અશાઠ માસે અટકે ન ધરીએ મન રે, મા અંખાળ
 તારા દરસન માટે તજસે મારું તન રે; મા અંખાળ ૧૭
 તન તજસે ને દયા ન આવે માઝી રે, મા અંખાળ
 મા દયાળી દીલથી શું મુકોછો કાઢી રે; મા અંખાળ ૧૮
 આવણ માસે સંઘ ભરાય ખડુ ભારે રે, મા અંખાળ
 મા જોને ઇચ્છા હોય તે આવે તારે પારે; મા અંખાળ ૧૯
 મા સંઘ ભરાય ને સઠને ઇચ્છા થાય રે, મા અંખાળ
 મા પાપી હોય તે નિશ્ચે પાવન થાય રે; મા અંખાળ ૨૦
 ભાદરવે માસે શીદને મન ભમાવો રે, મા અંખાળ
 તારા ફુલેભ દરસન આપી તાપ સમાવો; મા અંખાળ ૨૧
 તાપ સમાવો ને શીતળ કટો છાંપ રે, મા અંખાળ
 શીથ નમાવતાં પ્રાપશ્ચિત પ્રલે થાય રે; મા અંખાળ ૨૨

(૨૬)

આસો માસે અરજ સાંભળજો વહેલી રે, મા અંબાજી
 મા આરાસુરમાં કરે આનંદની હેલી રે; મા અંબાજી ૨૩
 હેલી કરીને પુરે મનની આશ રે, મા અંબાજી
 મા સેવક જનને તેડો તમારી પાસે રે; મા અંબાજી ૨૪
 પારે માસ પુરણ ક્રીધા માત રે, મા અંબાજી
 મા વિશમ પરી વિશ્વાસ ન કરશો ધાતરે; મા અંબાજી ૨૫
 તેરમો મહીનો માર્હો ઉત્તમ કહેવાય રે, મા અંબાજી
 મા હરી પ્રતાપે પુરશોતમ સઉ ગયા રે; મા અંબાજી ૨૬
 પુરશોતમ માસે સંઘ ભરાય ખહુ ભારી રે, મા અંબાજી
 મા ચાચર ઉપર તરતી ચાણે ધારી રે મા અંબાજી ૨૭
 આરાસુરમાં નિત્ય આનંદ થાય રે, મા અંબાજી
 કરજોડીને પાપો શેવક ગાય રે; મા અંબાજી ૨૮

સીતાના મહિના.

સખી આવેલો કારતક માસકે, કંથ સધારીઆ
 જોને માસે ચમકે ટાઢ, શિયાળો હરી આવિઓ.
 મુને નાખી ગયો નિરધાર, પેઉડે પરહરી
 આવી જમડા વેરાણ રાત, ન જાએ મારી ધડી ર
 સખી માગશર મહીને મન માહી, કુણ કરે સોહલાં
 જના પેઉ ગયા પરદેશ, પાળાપણ દોહલાં
 સખી સુના મંદીરિયાની સેજ સુનાં દીસે ઓરડા

જોના પીઠિ ગયા પરદેશ, દિન નકારડા ૨
 સખી પાપ માસે પરભોમ, પોતાની સાંભરે,
 સીતા એકલડાં વન માંહી, જુગીને શું કરે
 સખિ નહી વણજ નહી વેપાર, વનમાં રહેલું એકલું
 સખી કાઢરે આવેને કાઢ જાપ સંદેશો મોકલું ૩
 સખિ માડા મહીને મન માંહી સેજમા સાંભરે
 આવી હેમાળાની તાઢ દેહી માંથી ધરધરે
 સખિ હોય હેમાળાની વાત કાઢને નવ કાજીયે
 જોને જીવન ધાપ કટકાપ અવર નવ ભાળિયે ૪
 સખિ આવેવો કાગળ માસ કુલે રલિપામણાં
 જોના પીઠિ ગયા પરદેશ કુલ કુણ કામના
 સખી આવેસો કાગળ માસ હોળી આવી ઢુંકડી
 સખિ પેઠડો પોતાને કાજ વસાવે સુખડી ૫
 સખિ વીત્યા તે પાચે માસ, છોડો તે અહતર આવીઓ
 પીપર આંખા પાન નગણો નાથ ન આવિયો
 સીતા નહાયાં નીરમળ નિર, અંખોડો વાળિયો
 એવો કરમનો ઉગે ભાણ કાજલ કેમ સાંશીયે ૬
 સખિ વેશાજી વનમાંહી હિંદેળા હિંમકે
 એવા મોહોરા આંખાને રાણ સુડા માથે ઝાટકે
 સખિ નાવ્યો નાવલીઓ નાવ નવરસા ઘેળીઓ
 મારે એકલડાં વખ ધાપ આંખા કેમ વેશીયે ૭
 સખિ જોઠ મહીને જળમાંહી કિચે સંગ ત્રિલના

જોના પંદ ગયા પરદેશ સૈયર માઝી ખેલનાં
 સખિ ઉનાળે લુ વાય અગન ખહુ ઝાટકે
 જોના ગયારે વળાવેલા કુંધ હૈયામાં ખટકે ૮
 સખિ આવેલો અશાડ માસ ખપૈયા રસાળવે
 એવી મળીરે વેરણ રાત મેહુલો ટગટમે
 સખિ રાજીને સોળ શણગાર શ્રીતા હવે શું કરે
 મારા ભીજ્મય નવ રંગ ચીર નયણેથી નીર ઝરે
 સખિ ભડીઆ સરોવર નીર ત્રાવણ વરદ્યો સરવડે ૯
 એવો અમારે વરશે મેહુ આભેથી ઉતરે
 રાખી નાહ્યાં નીરમંગ નીર અંખોડો વાળીઓ
 મારા પેઉના પલંગે ધાઈ કેમ જસુ માલીએ ૧૦
 સખિ ભાદરવે ભરથાર વિના કેમ દાખીએ
 એવા કરરાન પાક્યાં શાક નવાં કેમ આપિએ
 સખિ દુખના દિવસ દશ પાંચ આઘેરા ઠેલીએ
 જોને દુખ પડે જોને લાખ પણ કેમ મેલીએ ૧૧
 સખિ આવેલો આશા માસ તેજી માઝી તગતગે
 સખિ સાગર જંખાએને પાળ રામ રસ ઉતરે
 એવો રાજીઓ રાવણ રાય વીભીક્ષણ થાપીયો
 એમ વરત્યો જોજોકાર અજોક્ષામાં આવીયો
 વાલા ભરત શત્રુગણ હાઈ મીલાવે ભાઈને
 એવો રમ્યો હરીનો દાસ સંભળાવે ગાઈને ૧૨

(૩૨)

બાર મહિના

સાખી.

કારતક રસેની કુંપળી, નપણાંમાં ઝળકાપ;
અંગ સમારે રાધિકા, મનરપ રહ્યો શોભાય. ૧
કારતકે કુંપ મેલી ગયા, સાંભળ સૈયર વાત;
ઝોકુળની રે ગોખાલણી, ધસવા લાગી રે હાથ. ૧
વાપદા ઉપર વધતા ગયા, દિવસ ગણતાં રે મારા;
અમો રે વિશ્વાસે વળગી રહ્યાં, મોહન મળવાની આશ. ૨
સગાં રે સહોદર છે ધણાં, નાથ વિના રે શી નાર;
બળ રે કશી નવ બાલીએ, મસ્તક નહી રે મોરાર. ૩
અમો રે મળતાં શું મળી ગયાં, બાકી રાખ્યુ ન કાંપ;
કહેવા સરખુ રહ્યુ નહી, જાણે જાદવરાપ. ૪
પુર્વેનિ પ્રીત સંભારિયે જાણી પોતાનિ દાસ
રતનાના રવામી રે શામળા પુરે અબળાની આશ
આધવજીરે સંદેસડો કહેજો મથુરાં મોઝાર
જેરે દહાડાના ગયા નાથજી ઝૂરે વરજની નાર

સાખી

માગશર મન મેગળ થયો ઉપર નહી ભરપાર
મધુપૂરમાં વાસો વશ્યો અંકુશનો દેનાર
માગશર મહિનો આવિયો નાંખ્યા નંદકુમાર
સંભારતાં સાંસો પડે આંખ આંસુની ધાર

આશા ઉમેદ અવતર્યાં અખજાનો અવતાર
 કહોને અમે કેમ ક્રીજીએ મેલી ગયારે મોરાર
 પ્રથમ તો મધુકર મોકલ્યો વાલે કાવ્યો છે જોગ
 આપણ અખજાને એ ઘટે જો જો કરમના ભોગ
 ઘરમાં તે હજીવી હું પડી બહાર નવરે જાલાય
 કુવા તે કેરી છાંપડી કુવામાંરે સમાય
 મળતાં મોટમ નવ રાખિયે આવો શ્રીભગવાન
 રતના શ્વામી રે શામળા હો દરીશન દાન. આધવજી રે પ

સાખી.

પોશે તો પરવશ પડી, વ્રહ્મ વ્યાખ્યો અતિ અંગ;
 આપડ ગુણ લાગ્યો નહીં ડશિયો સ્વામ ભુવંગ
 પોશે તે પડેલા પુરમાં, જોખન બાજે રે વેશ
 પુરણ પાપ તેના મહ્યાં જોના પિયુ પરદેશ
 આછી પટાળીરે ઓઢવા, શિયાળાની ટાઢ
 પાંચ પહોરની રાતડી, વાલે ક્રીધી છે રાઢ
 સાંજ સંજોગે સૌ મળાં, જીવે વાલાની વાઢ
 વીસાર્યા કેમ વિસરે, ઉભા જમુનાને ઘાઢ
 ઘણું રે ગાહું કરી રાખિયે, હૈકું નવ રહે હાથ
 પ્રીત કરી કેમ પરહર્યા, નાંખ્યા નગણીરે નાથ
 બળની બાલુંધું હું હવે, રખે રાખતા રીશ
 રતનાના શ્વામી રે શામળા, પાંચે નામું છું શીશ. આધવજી

(૩૪)

સાખી.

મહા મહિને મન માહર, આકુળ વ્ધાકુળ થાય
 રૂવે વિન્નેગણ રાધિકા એક ન સુમે ઉપાય ૪
 હજી હરી શે નવ આવિયા, આંચો મકર મારા
 ભાગ્ય વિના કેમ પામિયે, વાલાજીનો વિલાસ ૧
 કુખજ સરખી કામગી; આવી હરીનેરે હાથ
 આપે કાળાને એ કુખડી, ભલી ભીજેછે રે ભાત
 સરખા સરખિ સાફેલડી, જમુના નહાવા જાય;
 પુજીને માગે રે પ્રેમદા, મળજો જલદવાય
 એક દુખે અમો દાજીયે, ખાજી કુખજનું શૂળ
 નિર્ગુણ જોગ-વળી લખે, દાઝ્યા ઉપર લુણ
 દ્યારે દમોદર દિલ ધરી, ભેટો શી ભગવાન
 રતનાના શ્વામી રે શામળા, કપારે મળશેરે કાન. આધવ

સાખી.

ફાગણ આંચો હે સખી, કેશુ કુલ્યાં રસાળ
 રૂદે ન કુલી રાધિકા, ભમર કનૈયો લાલ. ૫
 સગળી શિયાળો વહી ગયો, આંચો ફાગણ માસ
 અંતરમાં અતિ ઉપજો, હોળિ રમવાની આશ
 વસંત વધાવાને હું જતી કુમકુમ ભરીને કચોળ;
 કેસરી સાણ રે પહેરવા, મુખ ભરીને તંબોળ
 અખિલ ગુલાલ ઉડે ધાણા વાગે તાલ મુંદંગ

(૩૫)

કોકિલ શબ્દ સોહમણી કુંપ અખળાનું અંગ
તરૂવર આંખા મટોરિયો કુલ્પાં કેશુડાં વન
અમો અખળાને એ ઘટ્યું મરવું મુંઝાઈ મન
વેરી વિધાતાયે લખ્યો વાલા તણીરે વિભેગ
રતનાના સ્વામી રે શામળા આવી કરેરે સંજોગ. આપવજીરે

સાખી.

એત્રે અનુરા સંમરી ઉભી જમુના તીર
પંપ ન્યાળતી પ્રેમશ રડતાં ભીજે ચીર
એતર માસનો અંદજો રૂડી નિર્મળ રાત
સ્વપનામાં સ્વામી રમી ગયા રૂદે ધઈ રણિયાત
જાગીને જોતાં દોશે નહી ફાલ પડી છે પટ
બાજાબ્યા બાલે નહી નાશી પેઠા રે નેટ
કામગ કર ધરી દીવડો અનુરા ન્યાજો આપાશ
જાળતાં ખુદી રે રાતડી ન મળ્યા બીઅવિનાશ.
પાછલી રાત પરાદિયું ઉઠી પ્રાતશઃકાળ
જેશીડા જેશ સંભાળ ને આ શું આળપંપાળ
સુખ સ્વપનાનું સાંભરે ભીતર ભડકા રે પાપ
રતનાના સ્વામી રે શામળા આવી મળો તો આલાપ આપૃ

સાખી.

વૈશાખ આંચોરે સખી વહી ગયા ખટ માસ
હજી સંદેશો નાવિયો કાગળની શી આશ

વૈશાખ વાપા રે વાપલા પાક્યાં દાડગ દ્રાપ
 પાકી તે રાપણ આંખલી ગળી આંખાની સાપ
 ભુકનાં ભેરેલાં લાગે ધણાં ખહાર નવ નીસરાય
 ધરતી ધણે રવી તરે કામળ મુખ કરમાય
 કુલડાંની શેઠ શમારિયે, મેહકે મંપાને જાપ
 વાલાજી કેરે વીંઝણે, કાને ઢાળુરે વાપ
 માંગ સમારે માતિયે સેથે ભરે રે સિંદુર
 નાથજી લાવો લીજીયે, જોખન જાપ ભરપુર
 શ્રીષ્ઠ રૂપ અતિ દોહલી, વાલા વિચારો મન
 રતનાના રૂવામીરે શામળા, સોંપ્યું તન મન ધન. આધવજી

સાખી

જોડે જોડી સોગરી, પાસા લીધા હાથ
 જાણ્યું પડશે પાધરા, અવળા પડિયા નાથ. ૮
 જોડે જોડી જોડે વાઢડી, કાંઈ આવેને જાપ
 કાગળ કટકો મળ્યો નહી; લખતાં જાણવરાપ
 મરણું તે મુખથી કેમ કહું, મરાણ હૃદયને રે હાથ
 પ્રીતમગત મૃત્યુ થઈ રહી, જાણે વૈકુંઠનાથ
 સગવળ સાચું સઉ કહે, પ્રીત પીતળ દોઢ
 એરે ઉખાણી સાચો મળ્યો, ભલા હસાવ્યા લોક
 દાપ અમારા અદ્રષ્ટનો, વાલાજીનો શો વાંક
 મુખ દુખ સરજ્યું દેહને, મારી વિધાતાયે ટાંક
 મનુષ્ય થઈ નવ ચુકિયે, જાણી અખળાનો ધર્મ

રતનાના સ્વામી રે શામળા, વળતી બસશે કર્મ ઓધવજીરે

સાખી

અશાક આંચો હે સખી કેમ કરિ કાઢું દન
નાથ નમેહરા થઈ રહ્યા, હદ પડ્યાં રે રતન
અસાડો રે ધન ઉલટ્યો, માતા વરસે મેહે
વીજલડી અમકા કરે, વાલે દાધો રે છેહ
ગોરના શોર સોહામણા, દાદુર બોલે રે જોર
કોપલડી ટઉકા કરે, નાંબા નંદકીશોર
જાત અંધારિ ઉઠે આગિયા, દેખી બ્રજકે રે મન
દીવડો દીશે બિહામણો, નાંબા જગના જીવન
લીલા મરાણા આવનિયે ધરયા તરૂવર ગેર ગંભીર
પંખીડે માળા રે ધાલિયા, જ્યાં ત્યાં ભરિયાં નીર
જોગીડા પણ પંથ પરહી, બેઠા એક આસન
રતનાના સ્વામીરે શામળા, આવો જગના જીવન ઓધવજીરે

સાખી

ગ્રાવણ માસે સજ થઈ, દરપણ ન્પાળે અંગ
તતક્ષણ તે ધરણી ઢળી, જાણે ક્ષયો ભોજંગ
ગ્રાવણ માસ સોહામણો, હોદાળના દીન
હોયે તે ગોરી રાધિકા, ધણું પીડે અનંગ
સખિ રે સાહેલી, સૌ મળી, જમુના નાવારે જાપ
કેસરી તિલક સોહામણાં, કામળ રંગ્યાં રે પાપ

ગૌરિ પુત્રે સાહેબડી, કરમાં પુષ્પની માળ
 ખીજા રે કરમાં કુંકાવડી, મુખે શ્રી ગોપાળ
 ચાર પોહર જાગરાણ કરે, ગોત્રી ગરખા રે ગાય
 રાત થોડીને રમત ધણી, રખે વહાણું રે વાય
 શાવણે પાકયો અ ખસો, કોને કરિયે ભેદ
 રતનાના સ્વામી શામળા, આડો જમુનાનો ખેટ ઓધવજીરે

સાખી

ભાદરવે ભવન પાંચમે, ખલકે હીંદોળા ખાટ
 પુષ્પને પંખે પદમણી, જીવે વાલાની વાટ
 ભાદરવો ભરપુરમાં, ભણુ જાણાય જોર
 ગગન વિશે કરે કાટકા, નાખ્યા નંદકીસોર
 ઉત્તર દેશની ઉલટ્યો, થયો ધોર અંધાર
 બીજલડી ચમકા કરે, નાખ્યા નંદકુમાર
 ચંદ્રચંદ્રના આભમાં, મોટા તાલુપા રે મછ
 અંપક વરણીરે રાધિકા, ચીર ભીંજાય સ્વચ્છ
 નદિયે નીર ભર્યાં ધણાં નવ દીસે ઉતાર
 વેરણ જમુના પુરે ચઢી પેહોડો પેલી પાર
 આખ્ય બધું સુખ દેહનું, જોનો નાય નઠોર
 રતનાના સ્વામી રે શામળા, ખળતી ખાલું છું જોર. ઓધવ

સાખી

આશોચે આશા હતી મળવાની મન માંપ

ઓધવજી ભલે આવિયા, વીરા થાઓ વીદાય
 દુખનારે દહાડા વહિ ગયા, આંચો આસો માસ
 મોકો સપરવે દહાડલે, વસે પોતાને વાસ
 નવરે દહાડા ગયા નેરતાં, નાખ્યા દસરા રે માય
 મોટા ઓછવ દીપવાળિનો, આવી કરજે ધંધાંધ
 સાખી સાહેલી સૌ મળી, હરિને લેવાને જાપ
 આણે મારગ હરિ આવશે, ઉલટ અંગ ન માપ
 ધનતેરશે ધન ધોઈને, શત્રુના સોળ શાળગાર
 નાપણે તે કાજળ સાગીયાં, મળવા નંદકુમાર
 કામળ કરમારે દીવડો, હાથે હરખ અપાર
 હરિને નીહાળવા નાસી, ઉભી આંગણા ખહાર
 મનના મનેરથ વહી ગયા, એકે સિદ્ધ્યું નહિ કાજ
 રતનાના સ્વામીરે શામળા, વાલું કીધું છે રાજ. ઓધવજીરે

સાખી

અધિક માસ વળી આવિયો, તેથી ઉપજ્યો ત્રાસ
 વળિ એ કેવો પિતરો, વીત્યા ખારે માસ
 ખારે માસ તો વહી ગયા, તેરમાની શી પેર
 પુરશેતમ પહેલો નથા, કોણે કીધો છે કેર
 ખાર રવિ ખાર પવૈણી, અધિકું ઓધું ન થાય
 અધિક માસ કર્મ કપાં લખ્યો, ધણો થયો દુખદાય
 વર્ષ પછવાડે વાછરૂ, મૂક્યો છે મળ માસ
 રખે વળિ ઓદનો કરે, એનો શો પિઆસ.

રાધાને લલિતા ચંદ્રાવળી, ભામા આદે ને વામ
 સોડાનાં મન મનાવિયાં, આળ્યા સુંદર સ્થામ
 તેરે માસ પુરણ થયા, નેકા પ્રેમે રે ગાય
 સાંભળતાં સુખ ઉપજે, બહુ વૈકુંઠ જાપ
 પદ અગનોતેર રાગ સોરઠી, ખતરીશોરે અંધ
 ગુણીજન મન વીચારજો, એ છે રસનો રે કુંદ
 સંવત સત્તર પંચાણ્યો, માસ માગશર સાર
 પ્રથમ પક્ષ એકાદસી, ઉત્તમ ચંદ્રવાર
 મન કર્મ વચન બુધે કરી, રમ્યા ત્રયોદશ માસ
 રતનાના સ્વામીરે શામળા, પ્રીતે પુરજો આશ આધવજ

પ્રીતમના મહિના.

સાખી

સદગુરને ચરણે નમું, મંગુ પ્રેમ પ્રસાદ
 દયા કરીને દીજીયે, હરિરસ અમૃત સ્વાદ
 વાણી શકે ન વરણીવી, સદગુર તણું સ્વરૂપ
 બુધી બળ પહોંચે નહી, ઉપમાં રહિત અનુપ
 પરથમ પૂરણ પ્રેમશું, વંકુ સદગુર ચાલું
 તાપ ટળે સંસારના મઠે જન્મને મર્ણ

રતનાના મહિનાનો રાગ.

સાંભળ સુધ ચિતે કરી, હરીના ગુણ ગાન

પ્રીત સહિત નિત નાથનું, રૂઢ્યે ધર ધ્યાન સાંભળ. ૧
 ગુરુપદ પંકજ પુત્રતાં, આઠ લોક પુત્રાય;
 શીવ પિરંચિને શારદા, ગુરુના જશ ગાય. સાંભળ ૨
 અંનઃકારણ હેપ ઉજળાં, જડ તિમર ટળિ જાય;
 સરવે લાગે સુજવા, પદ રજ મહિમાય સાંભળ ૩
 જપ તપ તીરથ જોગનું, ફળ ને કહેવાય;
 પ્રાંતમ સદગુરુ શેવતાં, તેતો સરવે થાય સાંભળ. ૪

સાખી

સદગુરુની કરૂણા થકી, ઉપજે નીરમળ સાન;
 શુધ ચૈતન તુરિયા પદે, રહે નિરંતર ધ્યાન. ૧
 કારતકે આત ચેત્યો નહિ, ધડી લાખેણી જાય;
 વળતી વિચારીશ જીવડા, પછેથી પરતાય સાંભળ. ૨
 જો જાણે તો ખાંધજે, પાણી પહેલી પાળ;
 નીર ગચે નહિ નિપજે, શીર તાકે છે કાળ સાંભળ. ૩
 કાપા કુસુમ છે કારમુ, વેગે વણશી રે જાય;
 અમર થાય જોમ આતમા, એવો કરજે ઉપાય. સાંભળ. ૪
 કહે પ્રીતમ તું પ્રીછજે, ઈચ્છજે કલ્યાણ;
 સંત સમાગમ ક્રાંતિયે, મુકી મનની રે તાણ સાંભળ. ૫

સાખી

મનના પ્રપંચ મુકજે, કરજે તત્ત્વ વિચાર;
 રત્ન પદારથ જન્મ છે, નાવે પારંપાર, ૬

મામશર માપા ઉપરે, મોટું મરણનું સાળ;
 મારગ વહેછે ઉતાવળો, કાંઈ આજને કાલ સાંભળ. ૧
 અંતે કાંઈ કાંઈનું નહી, રામનું બેને નામ;
 એક ધડી ન વિસારિયે, સુખ સાગર સ્વામ સાંભળ ૨
 જીવી ખાજી જોઈને, મનમાં આવી ભુલ;
 રૂડાં રંગે રળિયાભાણાં, સિમળાનાં ફુલ સાંભળ. ૩
 સુત પિત મંદીર સુંદરી, સુખ સુપન વિમાર;
 કહે પ્રીતમ સહુ કારમુ, દીશેછે દીન માર સાંભળ ૪

સાખી

માતા સૌ ઉદ્ધતશ્ચા, તેના હાર ન થાય;
 મિથ્યા મન મોહક કરે, તેણે ભુખ ન જાય. ૩
 માસે તે પ્રાણી પ્રીછજે, જેને શુરૂગમજોય;
 પરમારથ પાકું રૂદન છે, જનન કરશે ને કાપ સાંભળ ૧
 માણુછવું આપું માનીને, ફુલ પાત્ર અપાર;
 જાન સમાન આ જીવજે, તહે શકટનો ભાર. સાંભળ ૨
 મામ્મી સર્વે હરિતણી, ભાગવે સંસાર;
 માડ માડે તે કવી રહ્યા, તેણે ખાપછે માર સાંભળ. ૩
 વન મન જેણે સોપીયું, શીહરીને રે હાથ;
 કહે પ્રીતમ તે પામિયા, વૈકુંઠનો સાથ. સાંભળ ૪

સાખી

જનશે આપે આપણા, ભલશે પૂરાણ ખજા,

પલકમાંહિ પ્રલપન થશે, ડાઘી જનમનાં ઠમ. ૪
 માહ મહિને માપાતણી, મર્મ જાણે નેહ;
 ભુલવણીમાં ભુલે નહી, તરે ભવજળ તેહ. સાંભળ ૧
 પાછગરનો પાલકો, ઝૂકે હાથ ભુલંગ;
 ઓપદ પુટીને ઓળખે, વીધ જાપે ન અંગ સાંભળ ૨
 નામ અમૃત જન જે પિયે, તેતો અંમર થાય;
 જનમ મરણની આપણ, તેની તતક્ષણ જાય સાંભળ. ૩
 અજ ઉમપાપતિ અહિપતી, જપે નિશ દિન નેહ;
 અનંત ડાઘી ગૂણી ઓધર્મ, પ્રીછે પ્રીતમ તેહ. સાંભળ. ૪
 સાખી.

સદગુર સંત કૃપા કરે, પ્રગટે નિરમળ સ્નાન;
 રવિ ઉદયે રજની ટળે, રહે નિરંતર ધ્યાન. ૫
 કાગળ કુલ્યો સોહામણી, કુલી જુગવી જાત;
 જોશની રમના ધણી, રંગ જુગવી જાત સાંભળ ૬
 વિધ વિધ પરની વસના, ઉઠે અનંત અપાર;
 મન ભમરો ભાગી થયો, રહ્યો વન મોઝાર ૨
 ઠારે ઠારે દમ ઠાંકિયાં, આશો અંગર વેલ;
 નવપક્ષવ નૌતમ સદા, ડાકિલા કરે કેળ સાંભળ. ૩
 લીલા લલિત સોહામણી, સોભાનો નહીં પાર;
 જન પ્રીતમ એવું જોઈને, ચીંકા રૂદ્ધ મોઝાર. સાંભળ. ૪
 સાખી

નિરમલ નવજી નિરખતાં, હરશે નિજ દેહાર;

સાગરમાં સૌ ઉપજે, બહારી ભોટ અપાર. ૬
 ચૈતરે ચિત ચિદરૂપમાં, થઈ રહ્યું તદલીન,
 નીમિષ માત્ર ન્યાર નહી, જ્યેવું જળનુંરે મીન સાંભળ. ૧
 ચૈતન સિંધુ ક્રીલતાં, થયું સુખ શરિર;
 સઉ ઇશ્વર સઉને વિશે, જોમ મણ્ડીકામાં હીર સાંભળ. ૨
 એને આપારે સૌ રહ્યું, પિંડને ખસાડ;
 સમરામર શોભી રહ્યો, અવિનાશી અખંડ સાંભળ. ૩
 બ્રહ્મ જપારથ ભાળતાં, ભાગે મનની રે જ્ઞાંત;
 પ્રીતમ પ્રીછે પાપરૂ, પાપ સમજે તે શાંત સાંભળ. ૪

સાખી

સદચિદ આનંદ સંરવમાં, ભરી રહ્યો ભરપુર;
 દિન રજની રહે રંગમાં, નિરમળ વર્ષે નુર. ૭
 વૈશાખ જોનાં વેદમાં, માહા વાપક જ્ઞાન;
 તત્ત્વ મસી તે તુંજહું, અજગો નહી આન સાંભળ. ૧
 વાયુને જાગે વંટોળીયો, એમ ઇશ્વર જીવ;
 વરતું વિચારતાં એક છે, સ્વામ સુત્ર સદીવ સાંભળ. ૨
 અરસ પરસ છે એકમાં, જોમ તરણીમાં તેજ;
 ભિન નહી એમ બ્રહ્મથી, જોજાએ પદ એજ સાંભળ ૩
 સહિતા સાગરમાં રહે, સાકર માટે મીઠાઈ;
 પ્રીતમ પુષ્પમાં વાસના, એવી ગુરૂ ગમ પાઈ સાંભળ. ૪

સાખી

પદ તંતુ ન્યારો નહી, જ્યમ હાટકને હાર;

જડ ચૈતન જગ દીશમાં, તેજ પુજન એક તાર, ૮
 જેઠે જનમ સુફળ થયો, જો ભણ્યા જગદીશ;
 અખિલ ભુવનનો આતમા, ગુણ માયાનો ધર સાંભળ ૧
 વિષ વિમિત્ર છે જેવડે, કરે રંગ કસોલ;
 ધંભ વિના ધંભાવિયું, અક્ષાંડનું ગોળ સાંભળ. ૨
 રમવાને ખાજી રમી, ધરી નવનવાં રૂપ;
 સંશય શોક સ્વભાવથી, થયો જીવ સ્વરૂપ સાંભળ ૩.
 વિશવ વૃત્તિને આતરે, અવરાયો અનીત;
 પ્રીતમ પોતાને વીસર્યો, કરે પરશું પ્રીત સાંભળ ૪

સાખી

અંતરજનમી આતમા, માનો મિથ્યા ગર્વ;
 માયાને પડે રહી, મોહ પમાડ્યું સર્વ ૯
 અચાટે અરિતતાણા, વરસ્યા વરશાં;
 હરિ હરિ સગળે થૈ રહ્યું, પાવર જંગમ જાત ૧
 મિત આતક રંગે રહે, બાલે મન મોર;
 જ્યાં ત્યાં ચૈતન અહમના, ઉગતા અંકુર સાંભળ ૨
 મુખ સાગર સેજે હિહલ્યો, સહિતા શુભ સાર;
 અક્ષિ નિરંતર જળ ભર્યાંડાઈ પામે ન પાર સાંભળ. ૩
 માણે મત્સ મગન થઈ, મરજીવા સંત;
 પ્રીતમ પક્ષક ન્યાય નહી, રસિયો રસવંત સાંભળ. ૪

સાખી

મહા મુગત જાણે જગત, જે આપે અદ્વીત;

આજીર્ણગી આકાશવત, રવયપદ શમ્ભતીત. ૧૦
 ગ્રાવણ સાધન શું કરે, સમરણને ધ્યાન;
 અહંકર્તા ઉઠી ગયો, થયું સરવ સમાન સાંભળ ૧
 પંચ કોશપદ હું નહી, નહી અંતઃકરણ;
 ઈંદ્રી અવસ્તા ઉરમી નહી, નહિ વેશને વર્ણ સાંભળ. ૨
 જીવ નહી ઇશ્વર નહી, નહિ માયાને માન;
 ત્રીધા વૃત્તી ત્રિગુણ નહી, નહિ જ્ઞાતાને જ્ઞાન સાંભળ ૩
 સહું પ્રકાશિત સરવનો, સાક્ષી શુદ્ધ રવરૂપ;
 પ્રીતમ તે પ્રમાતમા, એનો અકળ અનુપ સાંભળ ૪
 સાખી

એના ચરિત્ર જોને નહી, સઉમાં બ્યાપક જોય;
 પ્રીતમ તેને પ્રીછતાં, આવાગમન ન હોય. ૧૧
 ભાદરવે એક રસ ભર્યો, સમરામર માંય;
 પ્રલય અમે પાછી વિના, દીસે નહિ કાંય સાંભળ ૧
 ક્રાર કિનારો પાળી નહી, નહિ આવરણ ને આડ;
 એક મિશાનંદ જોઈને, છળ વિદ્યા છાંડ
 રૂપંતર અંતર નહી, બાહ્યભયંતર અહમ;
 એમ જાણે તે ઉપાસના, એ વિના મોટા જીમ સાંભળ ૩
 અહમનિષ્ઠા પણ નવ મળે, અનન્ધતા એહ;
 પ્રીતમ પૂરણ અહમ શું, જોને સાચો રોહ સાંભળ ૪
 સાખી.

૯૪ પદારથ જોઈલું, તેનો પયો અભાવ;

તનમય તન તુરિયા તણો, તે શું બન્યો બુનાવ. ૧૨
 આસો લિલા અખંડ છે, નીરખી નીરધાર;
 ઓધ વળા આનંદના, સુખ સિંધું અપાર. સાંભળ ૧
 ઇચ્છા ટલી ઇંદ્રલોકની, અઠપદ કૈલાસ;
 નહિ વૈકુંઠની વાસના, ભાવ્યો ખડમ વિલાસ. સાંભળ ૨
 અધિકારીને આવશે, સમજાણ ને સાન;
 મુક્ત થઈ તે માણશે, મુકા દહાલિમાન. સાંભળ ૩
 સદગુરૂની કીરવા થકી, ઉપનો આનંદ;
 પ્રીતમ તે પદ પામીયા, નહી સુરાને ચંદ. સાંભળ ૪

સાખી.

ભાણવુંતું તે ભણિવું, નથી ભાણવું કાંપ;
 પાતે પાતામાં ભણ્યો, જ્ઞાન પાસો પાણીમાં. ૧૩
 જીતારસે આદર કર્યો, રચા દાદશ મારા;
 ખુટજો પ્રેમે પુરા કર્યા, આણી અંગે ઉલાસ. સાંભળ ૧
 સોરઠ રાગ સોહામણો, સુંદર શુભ સાર;
 અક્ષરે અક્ષરે અતિ ઘણો, અનુભવ બંડાર. સાંભળ ૨
 સંવત અઠાર આડત્રિશે, કીધો એહ જિઆર;
 મૈત્રવદી તીથી સપ્તમી, ઉત્તમ ગુરૂવાર. સાંભળ ૩
 ગાશે સાંભળશે શીખશે, કરશે રૂઢિ જિઆર;
 કહે પ્રીતમ પદ પામશે, નહીં સંશય જાગાર. સાંભળ ૪

(૪૮)

બીરહુ બાર માશી.

હમકું છાંડ મલે બન માધું,
 રાધા સોમ કરે બન માંહેરે;
 હમકું છાંડ મલે બન માધું.   ૨૬.

ખેત ૧

લગત અસાડ ઉમંગ દાઉ આવે,
 ખીજલી મમકે ધન ખાલસેરે;
 મમકે મમકે મારૂ દેશ નિહારે,
 હનુએ ન આવે ખીંદ્રાખનસેરે;
 હમકું છાંડ મલે બન માધું,
 રાધા સોમ કરે બન માંહેરે;
 હમકું છાંડ મલે બન માધું.   રાધા ૦ હમકું ૨

ખેત ૨

શાવન શામી અતી છળકીનો;
 પ્રીત કરી કુખળ સંગ જરે,
 કુખળ સોત જનમકી ખેરન,
 હમસે ખેર લીયો છીનમેરે;
 હમકું છાંડ મલે-બન માધું.   રાધા ૦ હમકું ૩

ખેત ૩

ભાદર ભવન કુલી સખ કબીયાં;

(૪૯)

નહિ કુલી દીનકી કલિપારે;
જન કલીઅનમે ભમર ખસતહે,
સો કલિયાં પીયાં માહે ખશીરે;
હમકુ છાંડ ચલે ખન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૪

ખેત ૪

કુમાર કમળ નિરમળ ભયે સંગા,
પીયા નહી આયે મારે આંશનમેરે;
દરસ દેખાપ પ્રભુ આયે ખીલમ રહે,
હમ કલપન છાંડી ખનમેરે;
હમકુ છાંડ ચલે ખન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૫

ખેત ૫

કાતીક સોચ કરે સખ રાખીયાં;
ઓ રાધા સોચ કરે ખનમેરે,
ઉધવ સ્વામી જનમકે કપટી;
કપટ રહેા જનકે મનમેરે;
હમકુ છાંડ ચલે ખન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૬

ખેત ૬

અગહન ગૈદ ખનાયો સખીયાં;
જનપ ખડ્યો જુમના ત્રહસૈરે,
ખેલત ગૈદ ગીરી જુમનામે;
તખ કાલી નાયો છીનમેરે,
હમકુ છાંડ ચલે ખન માધુ.

રાધા૦ હમકુ૦ ૭

ઐત ૭

પોરા મારા રૂતુ આલા પટતડે,
 સુધ હુનલીની મન મોહનરે,
 જોગન હોઝર બન બન ધુંડત;
 ધુંડત પ્રીરે શ્રી બંદ્રાબનમેરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૮

ઐત ૮

માધ મારા જખ લાગો સખારે,
 હોત ખસંત કંધ ધર નાંહીરે;
 હાથ સમરની નીગલે મૂમછાલા;
 ધર ધર અલખત જગાતી પ્રીરેરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૯

ઐત ૯

ફાગન ફાગ ઐજત અતીઅનરે;
 ધર ધર ડફ ખાજ રહોરે,
 હમારો ફાગ હરો કુખજને;
 કુખજ ખસી ઉનકે મનમેરે,
 હમકુ છાંડ મમે બન માધું.

રાધા૦ હમકુ૦ ૧૦

ઐત ૧૦

મૈત્રલતા કુલી સખ બનમે;
 આવત સુધંધ સખ કુલનમેરે,
 સીતળમંદ સુધંધ સદાનીજ;

(૫૧)

આવત હે શી જંદાખનમેર,
હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૧

બેત ૧૧

લગત વેશાખ એસ સખ કીતે,
લહર ઉઠે તન જોખનમેર;
મોર મુગટ મન મોહનહી છખી,
ખસત રહત ધન નેન તનમેર;

હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૨

બેત ૧૨

જોઠમે જવાળા તપે સખ ધરતી;
ખીરહ અગન લાગે તનમેર,
ખીન ધન સામ પુજત નહિ હમસે;
લાખ પુજાવત અસુવનસેર,
હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ

રાધાં હમકું ૧૩

બેત ૧૩

પુરન માસ પ્રભુ ધર આયે,
આપ મીલે હરી કુંજનમેર;
સુર સામ મધુરાંકે ખાશી,
પૂરન કાજ હુએ મનકેર;
હમકુ છાંડ મલે ખન માધુ.

રાધાં હમકું ૧૪

મુસલમાની બારમાશી

ખીસમહલા હીર રહેમાન નીર રહીમ.

- સુનીચો સખારે સધયાં, મુજ દરદારે ખાતાં; ૧
 પ્રીતમને મેરે શીરપર, કપા કપા ક્રીચેહે ધાતાં.
- મુજકુ એદે દીલાસા, સાજન ગચે ખીછડકર; ૨
 પરદેશ જાકે ખોઠે, મુજકુ રહે ખીછડકર.
- ઢેરાવ ધા મીઠમેકા, અવલ મહીના અંદર; ૩
 આ સમે રખકર ખેહી, સાજન મીલંગે આ કર.
- અવલ મહીના આપા, ચે કારતક ક્રીલાવે; ૪
 સાજન મુજે મીલે નહી, રોના મેરા ન જાયે.
- ઠંકુક્રી સખ સખારા, લાગીશોં ખાત હોને; ૫
 નેના રગત ક્રીચે મે, આજુ લગેહે બેહેને.
- અફસોસ આર નીશાસે, ફરતી શીર અઝાલી; ૬
 સાજન ખીના મુજેરે, ગમતી નહી હવેલી.
- ભાલી મુજે લગા કર, લાલન ક્રીધર બપારે; ૭
 ક્રીતી મુજે દીવાની, ક્રીસા મુલક જાપસારે.
- કાગજ લીખુ પીપાપર, જાને ન કોઈ ન પાવે; ૮
 મુજ દરદારે ખાતા, પીઠિકુ કુન સુનાવે.
- સાજનને છંદ કપટ કરે, મુજ સાથ ઈશક જોડા; ૯
 મઃલુમ મુજ હુવા ધું, મીલના હજુ ન મેરા.
- કારતગ મહીના સારા, દુખ ખીચમે ગુમાય;

- સાજનને છોડ મુજકું, ક્રીસ સાથ દીલ લગાયા. ૧૦
- એ માગશર મહીના, શીર દુસરા હે ભારી;
સાજન ખીના ક્રીએમે, દીન રાત મેન બારી ૧૧
- ધુમ્મુ ખડી ઠંડુમે, ઇતના જીલમ સો કપારે;
મેં ચુનીજર દરસક્રી, કશીઆ કરમ ખીયારે ૧૨
- દુખલા ખદન હે મેરા, કચુકર એ ઠંડ સહુગી;
સાજન ખીના એકલી, ક્રીસકુ એ દુખ કહુગી. ૧૩
- ઝાકલ યુ પડને લગ્યા, દુખપર એદુખ હેલુંનાં;
સાજન ખીના કા મુજકુ, લગતા સંસાર સુના. ૧૪
- ઇસ દુખ દરદક્રી અંદર, સખ માગશર ગુજરા;
સાજનને ક્રી જીદાઈ, ધર મેરા સારા ઉજડા ૧૫
- હો માસ ગયે ગુજરકર, તીસરાએ પોશ બઠા;
સાજન દરશ દેખાવો, દીલકુ કરે મેં હેઠા. ૧૬
- એ પોશકીરે ઠંડા, કહો ક્રીસ તરેડ નીકાળુ;
જોખન અને જીવાની, પ્યું ખીન મેં કયું સંભાળુ. ૧૭
- માનત ક્રીઈરે ખોતા, ચલીયાં સો કુછ મેરા;
મેં દરસક્રી દીવાની, દેખુ દરસશો તેરા. ૧૮
- દીન હો ગપારે છોટ, લં ખી ન રેન જાવે;
આખુકુ મીમ દેખુ, સપને ખીયા ન આવે. ૧૯
- તીસરા એ પોશ ગુજરા, અખ કપા કરે જીઆરે;
સમજ રખું મેં દીલકુ, માહામાં મીલંએ પ્યારે. ૨૦
- એ મહા મહીના ચોપા, ખીલી એ ફુલ વાડી;

- સાજન ખીના મેં સુકી, કરતીહુ ઇંતનથી. ૨૧
 નર એસને બેલ મરવા, ચંપા અને ચંબલી;
 પીપા ખીન એ ખુસ ન આવે, રાતી શીર એકીલી. ૨૨
 ગુઝ દાવલી ને બાબા, એ મોઘરા હજારા;
 સારા બગીચા જુઝા, પ્રીતમસે હે જુઝારા. ૨૩
 દરશન દીખાવે સાજનાં, કીતના મેં દુખ કહુરે;
 દીન રાત મેં તડકડતી, ટુંક નિંદ્ર સોરહુરે. ૨૪
 યુ ટુંક સખ મુજથી, શીપાળા હુવાહ પુરા;
 સાજન અરજ સુનો તમ, દીપલાવે હજાર હુરા. ૨૫
 ફાગુન ચે પાંચવેકી, ધુપા મીને હે ગરમી;
 સાજન કપટ નિકાળો, દીલપર રખા એ નરમી. ૨૬
 સખીયાં સખી અપસમે, ખેલે પીઆશું હોળી;
 અતરે દીવર મુલાખા, ચંદલ ભરી હે ઓળી. ૨૭
 હિત રાતમે પીપા ખીન, રાતીસો મેં ખડીરે;
 બગી અગન બદનમે, ભાંપર સો ગીર પડીરે. ૨૮
 ધુપા પડે કડાકડ, બિહા હે અખ ઉનાળા;
 સાજન મીસોં સતાખી, જોખન મેરા હે ખાળા. ૨૯
 પાંચમા એ ફાગુન ગુજારા, અખ કપા શીકર કરેરે;
 કરીયો કરમ સીતાખી, નહી તો મેં હુખ મરેરે. ૩૦
 એતર છઠે કપા મુજકુ, દાલમે હે ધાવ ભારી;
 દેખુ દરશ શુભના, પીપાપર મેં જાવું વારી. ૩૧
 ટુંક કીધર ન પાળી, દેખુ અગન ખરસંતી;

સાજન ખીનાકી હુખસે, મર જર્જીગી તરસતી.	૩૨
પ્રીતમ યુ સાય બાલો, કીસ જગ તુમકુપાર્જી;	
કુરખાન હોડે દીલશે, કદમુંચે શીર નમાર્જી.	૩૩
સખીયાં મેરે બદનમે, બાકીસો ના રહારે;	
અફસોસ મે પીપાકે, આધા ખરશ ગવારે.	૩૪
દીન હો ગવારે લંખા, જીગરકા નહિરે છેડા;	
અર્ધતર છઠા ખી મુજરા, સાજન કરે ન છેડા.	૩૫
વૈશાક શાતવેકી, ગરમીસે ઝાડ સુકે;	
ધુપા પડે ગજબકી, પાની ખિના કેલુકે.	૩૬
પતરે યુ ઝર ગએ સખ, ઝાડા હુવા હે ખાલી;	
થડ હો મચેરે ફુંડે, રહે મધ બઠાત ડાળી.	૩૭
સુકાં જંગલકુ રૂખાં, હેખત સો મેને ખાઈ;	
તાકાત નહિ હે મુજમે, અખ કપા કરે ધલાહી.	૩૮
ઝાડુમે કાલ આપા, કેસુ ને આંખ મોરે;	
નીલા હુવારે જંગલકુ, સખ મોર કરે ઝડોરે.	૪૦
નીલે જંગલકુ રૂખાં, દીલમે રાખી મે આશ;	
સાવુ મચે મુજર કર, આખર પડેમાં પાસા.	૪૧
એ જઠ આઠવેકી, મુજ પર પડીરે સંકતી;	
પ્રીતમને પરહીરે, એસી મે કપા નીખખતી.	૪૨
ખરતી તપીરે બાતેશી, પઉમે પડે ફેદાલે;	
હર ખખત પકારું, મુખસે ન બાલે.	૪૩
સખિયા સાત લડું મે, કીશને ન લેદ પાપા;	

- પુત્રું હર એકું જનકર, સાજને કીને છુપાયા. ૪૩
- જંગલમે હર જગોપર, કોપલ ને મોર બોલે;
- પીયુષકા નામ મીઠાં, લંબા સકરસે ધોલે. ૪૪
- રેતા અને રઝળતી, સખ જોઈ મે ગુમાયા;
- સાજનને મેરે ઉપર, ટુક ના કચીરે માયા. ૪૫
- નવમે અશાડ ફેરે, ખાદલ હુવે હે કાળે;
- રાતાં મીલી અંધારી, સખનેસો ધર સંભાળે. ૪૬
- મેડક પપઈયા બોલે, ડાડરસો પુમ લાયા;
- ખીજલી કરે ઝપુકે, મેવલા અશાડ આયા. ૪૫
- નદીયા તલાવ નાલે, સખમે ભરા હે ચાની;
- ગરજે ગગન ધમકશે, મે હો રહીદીવાની. ૪૬
- ધરતીકુ હુઈ જીવાની, લીલા હુવા હે જંગળ;
- એકુત કરેરે એતી, શાવે તેંખરીયાં મંગળ. ૪૭
- નવમા અશાડ ગુનશ, સાજનસો ના મીલેરે;
- હંડક કીઈ સખુકા, મેરા ખદન જલેરે. ૫૦
- દશવે શરાવનકી, લાગી મુજે બડીરે;
- પ્યુષ્કે નામ ઉપર, શમુર શરે કચીરે. ૫૧
- માદર પીદર ખીરાદર, ફરજંદ સખ સમેરે;
- મેરા દીલ લગા પીયસે, સાફ મેકે ઠમેરે. ૫૨
- એકુત સખ ખુશી હે, ટોરાં કુવા હે લાજ;
- સાજન તુમ આ મીલેરે, દીન હો ગયે જ્વળ ૫૩
- ખાદલ પુ ગડગડેરે, જ્યું ખાજતી હે નોખત;

- ધુમ્મુ ખડી ઠંકુમે, રાજન કરૈરે મોહખત. ૫૪
- પડતી હે રેહેમત ખુંદા, અનાજન રહી અરજ કર;
- વીનતી મીને પીપકે, દશ માશ ગચે ગુજર કર. ૫૫
- ભાદર અગીયારવેકી, આ કર ઘટા ખનીરે;
- ધુમ્મુ એશી ધટામે, કાં હે મેરા ધનિરે. ૫૬
- ખીજલી પવનને પાની, તીનું હુવા હે ભેલી;
- એશમે પીપાર ખીનમે, હો રહી હું ઘેલી. ૫૭
- પાકી હુધ સખ અનાજન, જતુમે ખાએ માજે;
- ટોચુકિ હાકસેરે લગતે, જીગરમે ભાલે. ૫૮
- આધ નવી ફસલ શીર, ઓખારધી તવાધ;
- સાજન મેરે ન આવે, કિતી અજખ નવાધ. ૫૯
- પ્રીતમને કર જુદાધ, મેરા ખદન જલાયા;
- ભાદર ગયા ગુજર કર, લહુ માશ સખલગયા. ૬૦
- આસુસો ખારવેકિ મુજકુ, ખડી હે આશા;
- સાજન સાથ મીલનકા, મુજકુ અખ હે દીલાશા. ૬૧
- સખિયાં જો હે સખ દીવાળી, જોલે પીપાશે મિલકર;
- મેં હોયાં રહી એઠિલી, જાઉ કિધરશો ચલકર. ૬૨
- મૂજ દીલમે હુધ ખુશાળી, પ્રીતમકુ અખ મે પાઉ;
- સાજનકી હુધ ખધાધ, ખેઠી મે ગીત ગાઉ. ૬૩
- કપડે આ સખ જરીકે, તન ઉપર પ્રાએ મેં;
- પીયુંજકે નામ ઉપર, ખરાત કર દીએ મે. ૬૪
- ધૂંડેના હે સખ જરીકા, છટકા ગુલાખ તનપર;

ખીજલી જો હો ખડીમે, ભાવું પીપાકે મનપર.	૬૫
હુરા અને જો પરીઆં, ઉનશે મે આલા;	
સાજનને ચુકનજરાકી, હુધી તાજગીને લાલા.	૬૬
ગુજરે મહીને ખારે, તખ લગ એ દુખ શહારે;	
પીધુંજીને પીઆર ક્રાત, સખ દુખ દરદ ગપારે.	૬૭
સેખ દીનને દીલુસે; ક્રાતા કલામ ખૂરા;	
ક્રાજો કરમ કરીમા, દીલ હો રહા હે ચુરા.	૬૮
પરવર દીગાર મુજકુ, નેક્રા ધમાન દીજો;	
ઉમેદ હે મુજકુ, જીનત નસીખ ક્રાજો.	૬૯
હોડો ગુમાન પારો, કરીચો તો કુછ અજલસે;	
કરીચો કછુરે નેક્રા, ખજે ખુદા રૂજલશે.	૭૦
મહમદ નખી પેગંબર, ખરહક હે દોસ્ત રખકાં;	
કલમે કે સાધ નખીકે, ખેડા પાર હે સખકા.	૭૧
એ મોચીનો દીલુસે, કલમા પડો નખીકા;	
કરીચો નીમાજ રાજો, છુટકા સોહે સખીકા.	૭૨
સાખત સદક દીલુસે, સીચી જખાન ખાલો;	
મીઠે નખીકે નામપર, હરદમ દરદ ખાસો.	૭૩

કશ્મીના મહિના.

કારતગે કૃમ ગયા મેહેલી; આંખડીએ આંસુની હેલી;
ગોપી ફરે ગોકુળમાં ઘેલી, આંધવજી નારે ધટે તમને,

- કે સઘઁર થાઁરે વહેલી, કે વાંકો અંજારો મેહેલી,
કેરે એના જોખનમાં ઘેલી. ઓધવણ નારે ઘટે તમને ટેક
કે માગશરે મંદીરમાં રહેતાં, ભાજન વેળા યશીને ગમતાં,
હવે હમે કેમ નથી ગમતાં. ઓધવણ ૨
- સુંદર સેજ પડી સુની, અંતરની કેણને કંહુ કાઢાંછી,
જાએ મારા જોખંદે છુટી. ઓધવણ ૩
- પાશે પ્રીત કરી પહેલી, ગોરધનનાથ ગયા મેહેલી, વધા
મહી મોકલજી વેહેલી. ઓધવણ ૪
- કુળજ શોખ થઈ શાલે, વાલો મારો મથુરામાં ચાલે,
તરછોડ્યા નંદને લાલે. ઓધવણ ૫
- માહા મહીને મારગડે રહેતાં, આંસુડા પાલવડે લોહોતાં,
કે રજની જાએછે રેતાં. ઓધવણ ૬
- ફાગણે રંગ રમતાં હોળી, સઘઁરો પહેરી ચરણને ચોળી,
કે કુંકુ કેસરમાં રોળી. ઓધવણ ૭
- ચુંદડી મારી કેસરમાં રોળીએ, વસંતની વરણાગી ક
રીએ. બેલડીએ હરી વિના ફરીએ. ઓધવણ ૮
- એતરે ચોપ કરી ચાલીએ, કે હરશન કરશનનું કરીએ,
મથુરામાં મન ગમતાં ફરીએ. ઓધવણ ૯
- કે એતરે ચોત કરી ચુકા, કે હાડે તન મારાં સુકાં,
નારીએ નીશાશા મુક્યા, ઓધવણ ૧૦
- વધશાએ વાટ જીએ ગોપી, માયા એના માખાપની લોપી,
કે પ્રીત કુળજને આપી. ઓધવણ ૧૧

આવી આરા હાજી લેતા દહાડી, મથુરામાં રંગ રમતાં
 નારી, તે કેમ ભુલ્યા ગીરધારી. ઓધવજી ૧૨
 જોડે જાદવને હસિએ, તારી મારી કાધી રસિએ,
 કે હવે હરી ગોકુળમાં વસિએ, ઓધવજી ૧૩
 અશારે મેવલીઓ ગાજે, તે તો મારા હૃદયમાં ફાજે,
 લજ્યા રાખો મોહન ભલા જો. ઓધવજી ૧૪
 કે દીલાશો દહ ગયા હમને, મથુરામાં કપટી થયા જઈને,
 સ્વામી મારા જીવમાં રહીને. ઓધવજી ૧૫
 સરાવજીને શું કરીએ સજની, ગમે નહિ રાત દાવશ રજની
 પ્રીત પરેધેર થાય સજની ઓધવજી ૧૬
 ભાદરવો ભરજોખન નારી, મારે ઘેર આંખા નહી વનમાળી,
 વારી વારી, હડું છું વારી. ઓધવજી ૧૭
 વાલાજીની સોજે શેશતર નારી, મથુરામાં ખુખી ધણી
 સારી, વાસે મને મેહલી વીસારી. ઓધવજી ૧૮
 કે આસોમાશે ઓધવજી આંખા, કે સંધેસો સ્વામીનો લાંખા
 કે રાખાજીને મનગમતા ભાંખા. ઓધવજી ૧૯
 ફરીફરી રાસ મંડળ રમીએ, ત્યાં મલ્યો નરસંધનો સ્વામી
 ગોપી સરવે આનંદ પામી. ઓધવજી નારે ઘટે હરીને

નંદલાલના મહિના

આવોની નંદલાલ રમવાને આવોની, નીરભે થપાછો નાથ-
 રમવા—ટેક.

કારતગ તો મેં ક્રેષ્ટે કહાડ્યો; ભર દરીયાને કાલ-રમવાને ૧
 માગસર મહીને મારગડે મેલી, હવે હમારે કાણુ છે બેલી.
 ગીરધર વિના થઈ બેલી રમવાને ૨
 પાશ માસે જીવાણુ પ્રાણુ તજીયું; લોકડીયાની લાજ લોપુધું,
 સંસાર તાજ હરે છું રમવાને ૩
 માડા મહીને મંદીરીયાં સુનાં; હરિવિના આસનીયાં સુના,
 વાહાલાવિના જાપ છે જોખનીયાં. રમવાને ૪
 ફાગણે ફગફગતી હોળી; અગ્નિન ગુલાલ ભરાવું જોળી.
 વાલા વિના કાણુ ખેલે હોળી. રમવાને ૫
 અર્ધતરે મન ચંતારે લાગી; સુતી સેજલડીમાં ઝખમીને
 જાગી, વાહાલાની લેહે લાગી. રમવાને ૬
 બઈશાખે વાવલીયારે વાપા, આંખ ઉઘાડી ચોપાશે જોયા,
 આંશું પાડી પાલવડે લોયાં. રમવાને ૭
 જોડ માસે જગજીવન આવે; વૈશ્ણવ સઉ વધામણી લાવે,
 વાલો મારો કુંધનવ કહાવે. રમવાને ૮
 અશાડે હું અળખારે નારી; જોખનીયું મારૂ જાપ છે ભારી,
 પીયુના વચનને વીસારી રમવાને ૯
 આવાણુ તો સરવરીએ વરશે; નદીએ નાર ધણેરા ઢળશે,
 વાહાલો મારો કેમ ઉતરશે. રમવાને ૧૦
 ભાદરવો ભરદરીએ ગાળે; નદીએ નાર ધણેરાં ગાળે,
 વાહાલો મારો ન કુંધએ લાળે રમવાને ૧૧
 આશોમાશે દેવદીવાળી; લોક કરે સઉ શંભ સુઆળી,

વાહાના વિના કોણ જમવાળી - રમવાને ૧:

રસિયાજીના મહિના

શ્રીગુરુ વદનમ દેવને ચરણે લાગુરે રસીયાજી,
તેર માસ હરી ગુરુ ગાવા મતિ માગુ હો રંગ રસીયાજી.
કારતક માસે કેમ ગયાછો મુકામે રસીયાજી,
પ્રાણજીવન પ્રભુ શી વાતે હું સુકી હો રંગ રસીયાજી. ૨
સુકીધું પણ દાસી દોષ સમાવોરે રસીયાજી,
મારા સમજે મનમાં કાંઈક લાવો હો રંગ રસીયાજી. ૩
અખમા જન અમે આવગુણ કેરી પાણરે રસીયાજી,
તોપણ નાથ નીભાવો ઝાલી હાથ હો રંગ રસીયાજી. ૪
જેની તેવી કીકરી કહાવી તમારીરે રસીયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ મલ્યા જુધ્ધ મારી હો રંગ રસીયાજી. ૫
માગસર માસે મન મલવા અકળાયરે રસીયાજી,
પ્રીત તજી પીડા તે ક્યાંહાં કેહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૧
ખીચું સ્મિચું અંતર ભડકે લાગેરે રસીયાજી,
જંજલ છેદે કુંદ્રપના સર વાદે હો રંગ રસીયાજી. ૨
કુપ્પ દાવાનજ પ્રગટ્યો કેમ સેહેવાયરે રસીયાજી,
ધીરજ રાખું પણ ક્યાં લગી રેહેવાય હો રંગ રસીયાજી. ૩
વરેહ વીકલ થઈ કલ નપડે નિશ દીનમારે રસીયાજી,
તાલાવેલી લાગી મારા તનમાં હો રંગ રસીયાજી. ૪

નિશ્ચયે પ્રાણે નશે તલખી અહીં આવોરે રસીપાણી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણે અમાયો હો રંગ રસીપાણી. ૫
 પૌષ માસે રોષ રૂદ્ધી મુકોરે રસીપાણી,
 અબલાના આધાર ન અવસર સુકો હો રંગ રસીપાણી. ૧
 ઘણું પ્રગટ શું કહીએ સમજી લેજોરે રસીપાણી,
 વિન્નેગ પાખી દંડ ખાળે કાંઈ દેજો હો રંગ રસીપાણી ૨
 સ્ત્રીને તે દુખ નહીં પતિ સસે મારેરે રસીપાણી
 તેથી કષ્ટ ઘણું પીડિ મન ઉતરે હો રંગ રસીપાણી ૩
 એથી અધીકું હાવાં તે શું કહીએરે રસીપાણી
 અતુર સીરામણી અતુરાનું દુખ લહીયેહો રંગ રસીપાણી ૪
 જોખન આપ્યા મોર્યા સોક્ય સુખ માણેરે રસીપાણી
 દાસ દયાના પ્રીતમજી તક જાણો હો રંગ રસીપાણી ૫
 માહા માસે તો મારા સમઘેર આવોરે રસીપાણી,
 આ રૂતુમાં તો દંપતી લે સુખ લાવો હો રંગ રસીપાણી ૧.
 આગળથી અમો એમાં કાંઈ ન લહેતારે રસીપાણી,
 સીખવી સમજાવીસું મેલ્યાં વહેતાં હો રંગ રસીપાણી ૨
 બહાલા યદને વહેરસું પોખ્યું આવુરે રસીપાણી,
 આવકું સીંઘે કચું જારે હવું જાવું હો રંગ રસીપાણી; ૩
 પ્રેમ પંથમાં કાંટો કપટી ન સારારે રસીપાણી,
 પ્રથમ થકી પોખી આવાં શું મારો હો રંગ રસીપાણી; ૪
 વરેહ વન્હિમાં ધીકું છું નિશ દાહાડો રે રસીપાણી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ મુજને કાહાડો હો રંગ રસીપાણી; ૫

ફાગણ કેસુ કુલ્પાં હું કરમાણી રે રસીયાજી,
 વનમાલી પીઠિ સિંચું ન પુર પાણી હો રંગ રસીયાજી ૧
 વસંત રૂતુ બહાલી સઠિને લાગે રસીયાજી,
 તમ પાખી મુને ખાણ રૂઢેમાં વાગે હો રંગ રસીયાજી; ૨
 અખીલ બુલાલ ઉડે કેસર રંગ ગોલીરે રસીયાજી,
 વિલસે સરવે પરસ્પર મુજ ઉર હોલી હો રંગ રસીયાજી ૩
 આ સુખની રૂતુ સોકયની સંગે સોધચરે રસીયાજી,
 ધુસકડે રાવું તે અમારે જોધજો હો રંગ રસીયાજી; ૪
 પ્રથમ થકી પ્રભુ સે ન નાંખ્યા મારીરે, રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ આ ગતી ધારી હો રંગ રસીયાજી ૫
 એતરે ચંદ્રકીરણ સૌને સુખકારીરે રસીયાજી,
 મુજ એકલડીને લાગે જટકારી હો રંગ રસીયાજી. ૧
 સુખકારી હતા તે સઠિ દુખ દે છે રે રસીયાજી,
 જોધ જોધ સંભારી સુખ આંસુ વહેછે હો રંગ રસીયાજી. ૨
 કરે કાઠ શું કરમ તણે એ દાપ રે રસીયાજી,
 વઠ વદન નિજ દરપણપર શો રોપ હો રંગ રસીયાજી. ૩
 આ દાહડા કપાં મુકપા હતા સંતાડી રે રસીયાજી,
 જોખન અવસર આવ્યો આપે કાહડી હો રંગ રસીયાજી. ૪
 ન કેહેતા તે અમો જાણતા સાચુરે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચુ હો રંગ રસીયાજી. ૫
 વધશાખે વ્રજ સધળું સુનું દીસે રે રસીયાજી,
 જન જાત્રા પણ કોને જોધ મન હિસે હો રંગ રસીયાજી.

સરત સરોવર સુખાં આતક લેજિરે રસીયાજી,
 અકાર અંદ્ર વિના જગ ઉઝડ દેખે હો રંગ રસીયાજી. ૨
 વિત્યું હોય તે સાચું એ પરમાણિ રે રસીયાજી,
 પીડા પ્રસવતણી વંઝ્યા શું જાણિ હો રંગ રસીયાજી. ૩
 વરેહ વેદના ધણી કઠણ સઉ દુખથી રે રસીયાજી;
 વંઠે તે જાણિ કેહેવાય નહી મુખથી હો રંગ રસીયાજી. ૪
 રનેહ તણા ધા મનમ ધડા ન રૂઝાય રે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમથી સુખ પાપ હો રંગ રસીયાજી. ૫
 જોઠ માસે સંહુ સરોવર સુક્યાં કેહેછે રે રસીયાજી,
 મુજ લોચન ધારા ન સુકી વેહે છે હો રંગ રસીયાજી. ૬
 ગ્રીષ્મ રૂતુના તાપે સઉ અકલાપરે રસીયાજી,
 પથન કુવારાથી તે સધ સમાય હો રંગ રસીયાજી. ૭
 ગ્રીષ્મની ગરમી સીત વાયુથી વાય રે રસીયાજી,
 મુજ વરેહ વનિહ પવને વૃદ્ધિ પામે હો રંગ રસીયાજી ૮
 પપ ઉભયું તે છાટે નીર સમાપરે રસીયાજી,
 તાતું તેજ ગજે જાગ્ય ભડકો થાય હો રંગ રસીયાજી ૪
 પ્રેમ પાવકની પીડા સઉ દુખ અભગી રે રસીયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ તમને વળગી હો રંગ રસીયાજી. ૫
 અસાડ માસે અતી જિંદું દુખ સાલે રે રસીયાજી;
 પંખીડા પણ મળીને માલા ઘાલે હો રંગ રસીયાજી. ૬
 મોને કહીએ ને કહે અદખાં ઠરીએ રે રસીયાજી,
 અંતર આગે ઠાંક્યાં ધોડા મરીએ હો રંગ રસીયાજી. ૭

કાઠો કાઠ નેમ જાણું કરે આઈ બાધું રે રસીપાણી,
 તેમ વરેલું કાઠે કાળજી ઢાંચી આધું હો રંગ રસીપાણી. ૩
 ઉપરથી તન સાડે સઉડો દેખે રે રસીપાણી,
 બીતર ભડકો પ્રાણ પાતાનો પંખે હો રંગ રસીપાણી. ૪
 ને ભણિ તે મુરખ કહે એ વાતે રે રસીપાણી,
 હાસ હપાના પ્રીતમ કુખ સઉ ભાતે હો રંગ રસીપાણી. ૫
 શ્રાવણ માસ સરવડે વરસ્યો મન રે રસીપાણી,
 પાવસં રૂઢ શોભા ધઈ વૃંદાવન હો રંગ રસીપાણી. ૧
 વલ્લ વળગી વેલ છુટે નવ છોડી રે, રસીપાણી
 હૈવે માયી બેલ તો નાંખી તોડી હો રંગ રસીપાણી. ૨
 એક દિવસ આપણ ત્યાં વાતે વલગ્યાં રે રસીપાણી,
 ધનવરસો બીજ્યાં પાણ ન થયાં અલગાં હો રંગ રસીપાણી. ૩
 એ પછી શીત સેહેવાઈ નહી ધણું કાંપી રે રસીપાણી,
 ત્યારે મુજને ભઈ રૂદીપા શું માંપી હો રંગ રસીપાણી. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજી કાઠે રે રસીપાણી,
 હાસ હપાના પ્રીતમજી શા માટે હો રંગ રસીપાણી. ૫
 પ્રશ્નોત્તમ માસે તો આશ અમારી રે રસીપાણી,
 પુરો પુન્ય પરી જુઓ મન વિચારી હો રંગ રસીપાણી. ૧
 આતુર જન સંતોષ્યો સનમાન રે રસીપાણી,
 અપરાધ પાઈ આપો જીવતહાન હો રંગ રસીપાણી. ૨
 એક માસ આ પુન્ય દાનનો દાહડો રે રસીપાણી,
 પ્રભુ પધરાવી સેવી કરે તાહડો હો રંગ રસીપાણી. ૩

અવર દેવ સેવાની અપાછે છે નહીં રસીપાણી,
 પુરશોતમ પરણીને અવર ધટે નહીં હો રંગ રસીપાણી. ૪
 પ્રાણી જશે પણ તમે વિના નહીં બન્યોયે રસીપાણી,
 હાસ રૂપાના પ્રીતમ અમે એ સમજાયે હો રંગ રસીપાણી ૫
 ભાદરવો ભરગાને અપદ્મા અમડે રસીપાણી,
 એક સમે હું આવી પાપલ ઝમકે હો રંગ રસીપાણી. ૧
 હું ખીની સુની ધન ગણ્યો આકાસે રસીપાણી,
 પીતાંબર આરાડી લીધી પાસે હો રંગ રસીપાણી. ૨
 રાધણી સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી ઢેડેવાવું રસીપાણી,
 વિકલ પછે કહું છું નથી રેડેવાવું હો રંગ રસીપાણી. ૩
 પાલવ પાપથી કાલાવાલા કરીને રસીપાણી.
 પગે લાગી કહું છું હું કરી કરીને હો રંગ રસીપાણી. ૪
 વરેહ દુખ નથી સેડેવાવું હવે થઈ આવો રસીપાણી,
 હાસ રૂપાના પ્રીતમ શું તબસાવો હો રંગ રસીપાણી. ૫
 અશ્વીન આંચો સરહ માસ સુખકારી રસીપાણી,
 વામ આંખલડી પણ ફરકે છે માથે હો રંગ રસીપાણી ૬
 રાસ રૂપાની રૂઢ આવી તમે જાણી રસીપાણી,
 ભાલ ખીડાંથી ભાલનાં સુરંગ માનો હો રંગ રસીપાણી. ૨
 સરહ પુનમનો સપ્તમિ અંક પ્રગટશે રસીપાણી,
 તમશું રમતાં સઉ દુખ મારાં મટશે હો રંગ રસીપાણી. ૩
 કરુણાનિધી છો માટે કરુણા કરશે રસીપાણી,
 બહાની વીનતી તો રૂઢાંચે ખરશે હો રંગ રસીપાણી ૪

આનંદ ઉપજ્યો ઉરમાં વાલગ વળિયારે રસીયાજી,
દારા દયાના પ્રીતમજી મુને ગળીયા હો રંગ રસીયાજી. ૫

કૃષ્ણજિવણના મહિના.

પ્રથમ ગણપતીને નમુ, સમરે સારદા મત;
ચુકી અનોપમ આપજો, ગાઉ હરીનાં મહીમાપ;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે, જોઉ મહારા વાલાની વાટ;
વેલેરા વળજો ને વીકલા, સુનો જમનાનો ઘાટ;
સુની મથુગાની વાટડી, કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે;   ૨૬
અસાડ આળ્યો હો રાખી, ગોહુલા કરે ધનધોર;
અપાધ્યા પીકે પીકે કરે, મથુરા જોલે છે જોર;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે, લીલો તે ચરણ પહેરીને;
ગન પામી છું ધીર, વરેહ ધણી મુજ વાપોયા;
નાળ્યા હળધર વીર, કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે;
વીજલડી અમકા કરે, લેવા મહારા પ્રાણ;
શુંક પડે વરસાતનાં, લાગે કામનાં પ્યાણ;
કૃષ્ણજીવણ કપારે આવશે;   માસ ૧
ત્રાવણ વરસ્યો સરવડે, ભર્યા નદીએ નવાણ;
જમનાનાં નાર કેમ ઉતરશે, એવાં કહાં થકી વાહણ;
કૃષ્ણજિવણ કપારે આવશે.
હું કાં ન સરજિ પંખણી, મથુરાગારે જાત

દરશન કરવા દયાળના; બુદ્ધ ગોવીંદના ગાત;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે
 જનમ તણો દીન આવીયો, રોહિણીનોરે જોગ;
 વરત કરી અમે માગશું, એહવા હરીસુ ભાગ;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે. માસ ૨
 ભાદરવો ભલી પેરે ગાજ્યો, ગાજ્યા સાહેર નીર;
 કૃશ્ણ વીના રંગ મોહોલમાં, કેમ રાખ્યો ધીર;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે.
 સુરત ભુલી સ્વામની, નાન્યા નંદકીશોર
 અખળા ધર્મ અમે શું કરીએ, નહી પુનઃજનનું જોર;
 મેહેલીઆ હું તને મોકલું, જોતાં જન હરી પાસ;
 વીનતી તું કરજો વરાણવી, પૂરો અખલાની આશ.
 કૃમચવણ કપારે આવશે.
 આશો માસે તે દીવાનડી, સીજો પુનેમનો મંદ;
 રાસ રમાડ્યા રંગસુ, શું બુદ્ધા ગોવીંદ;
 કૃમચવણ કપારે આવશે.
 રતન તાશારે દીવા ખજો, ગોપી રંગમાં ગાય;
 તાલ વજડતા ત્રીકમજી, ઉલટ અંગ ન માય;
 કૃશ્ણજિવણ કપારે આવશે.
 સ્વામ વીના હુંતો શું કરે, શેભીતા શણગાર;
 દીવાળી દુખમાં ગઈ, કૃપા કરોને મોરાર;
 કરાચવણ કપારે આવશે.

કરનજીવણ કપારે આવશે ઘેર;

વેરણ માયી વીખાતા, ભભાં સાધ્યાં છે ઝેર;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

કેવ દીવાળી હું શી કહું, દીપક અંપક હાર;

અંકન વાએ ઓપે ધણું, નાખ્યા જુગનો આધાર;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

હુંસને શરેવર ધણાં, સરેવરને નહી કા;

એવું ભણીને મહારા નાથજી, ગોકુળ સામુરે જોય,

કરનજીવણ કપારે આવશે; માસ ૫

માગશર માસે મહેલી ગયા, કમળાનારે કંપ,

મથુરામાં જઈને માહાસીઆ, કુબ્જ નારે અંત;

કરનજીવણ કપારે આવશે.

મોર પાકારે મેઘને, જિંઓ મરીનેરે પહાડ;

એમ શું કર્યુરે સામળા, રાંક સાથે શી રાઠ,

કરનજીવણ કપારે આવશે.

જેમન આંખો મહોડીઓ, કેમ જળાંચો જળ;

ભાગી વીના ભાજન કરા, જાણજો મન માહ;

કરનજીવણ કપારે આવશે

માસ ૬

પાસ માસે પીઠ ન આવીયા, રૂદે કઠણ કઠોર;

નવ નેજા પાણી અઢે, પથર ન ભીંજે કોપ. કરનજી

માસી માયી ખાલીને, મામો માર્યો કંઈ;

એમ તમે અમને મારીયા, વંનમો વળડો વંશ

દીપકને ભરતજી દેખીને, એવા કુલ;
પ્રથમ પહેરે પ્રીતડી, મેઘે પામે શું મુલ
કશનજીવણ કપારે આવશે. માસ ૭

માધ માસે મન મફારે, ચીત મધ્યું મગડોળ,
સ્વપ્ન સુંદર ધણું સાંભરે, ખીન સાંભરે બિલ,
કશન નામી શી જોવરધન કર ધર્યા, પીધો દાવાદળ;
તેરે પ્રતાપે અમને આશછે, બહાલા બાલોને કર,
કશનજીવણ કપારે આવશે.

ફાગણ કુલ્યો કુલડે, ખરીપા વડના પાન
એવું જાણીને મહારા નાથજી, પેહેલે દેતારે માંન;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

ફાગણ તરૂં ધી ધણી, નાળા દીન દયાળ;
મોતીની ધાળ વધાવીને, કુંડે આરોપતી માલ;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

કેશર કેશ છાંટણા, કરી આવે જડુરાળ
અખીલ ગુનાલ ઉડે ધણું, રંગ રેલ મચાપ.
મધતર માસ મંતામની, સુના લાગેરે દીન,
એપક વરણીરે કામની ફુલિંગ દીસેરે તંન;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

જીમી મફરે રંગ મહોલમાં, જોઉં મારા વાળાને તાર;
પડવું વીચારે તે પ્રેમદા, ટાળવાને ઉમાટ;
કશનજીવણ કપારે આવશે.

કુલ અપહના ચોરસાં, લાજે સરવ સમાન;
કાપલ જામે કોડશું, ગોકુળ નાખ્યા કહાન;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

વધશાપ વીઠલ વીના, વૃંદાવન શું કામ,
જમનાને તોરે હે સગી, ના આળ્યા મુંદીર સ્થામ;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

વાપરા વાપારે વધશાપના, માહે અંદન વાપ;
જો અંગ અડે માહાર, પ્રાણ ત્યાંધારે જાપ;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

જાવ જવંતરીના ચોરસાં, કુલ્યાં કેસર અપાર;
સારે મુખે ભમરા ભમે, જોવા આળ્યા મોરાર;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

જેઠ માસે જાવ વિના, જેવી માંછલી જોઝ;
જો જળનીરે જાહાર, કરુણિયણ કપારે આવશે.
એક દીવશ અહીંયાં રહી, જાને જાડનાથ;

ભુજારે પડસો ભુદર, અમો આવશું સાપ;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

ઝારે નથી માહારા નાથજી, નાળ્યો દુખનોરે અંત;
કાનો ઉઝ્યો કાનો આપગ્યો, ગથુરા રહેજોરે અંત;
કરુણિયણ કપારે આવશે.

કઠણ વચન રાધા તણ્યા, પહોંઆ કરુણી પાસ;
પ્રેમે પ્રભુજી પધારીયા, પુરી અળજાની આશ;

કરનજિવણ ઘેર આવીયા.

કરનજિએતો પુરીયા, રાધાનારે કોડ;

ને ગાય તેના પુરજો, મનેરથ રણછોડ;

કરનજિવણ ઘેર આવીયા.

શામળિયાના મહિના

ઠારતક માસે કંઈ અતી કલપાંત, પ્યારા પાતળીયા;
તમ ગયે નથી મન રે'તું માંડે શાલ્તા શામળીયા. ૧
સેજલડી સુની સુળી સમ ભાશે પ્યારા પાતળીયા;
આ દુઃખ કેરા દીવસડા કપારે જશે શાલ્તા શામળીયા. ૨
મેડી મંદીર મસાણ નેવાં લાગે પ્યારા પાતળીયા;
દુખડાની વાતો દાખુ છે આજે શાલ્તા શામળીયા.
ધિરજ ધરાતી નથી હવે કંઈ હાથ પ્યારા પાતળીયા;
શરણ મહોં ખુલાખી કેરા નાથ શાલ્તા શામળીયા. ૪
માગસર ગહિતે આવે નહીં કંઈ મન પ્યારા પાતળીયા;
વિરહ તાપથી તાલાવેલી તેન શાલ્તા શામળીયા. ૩
મન માંડે અતિ આપ વિના મુંઝાય પ્યારા પાતળીયા;
તમ આવે શીવિલક્ષ્મી સરવે થાય શાલ્તા શામળીયા. ૨
દિન દુકા ને રજની મોઢી થાય પ્યારા પાતળીયા;
આ અવાસમાં એકલડાં દીન કપમ જાય શાલ્તા શામળીયા. ૩
ઉઠી આવું જો હોય પીડમાં પાંખા પ્યારા પાતળીયા;
ખુશાખીના એ સ્વામી ધરણે રાખા શાલ્તા શામળીયા. ૪

પાસે રોશ ધરો શું અબળા ઉપર પ્યારા પાતળિયા;
 મહેર કુંદક આણો મનમાં કપા કર શાણા સામળિયા. ૧
 વહેતી મુઠને મુંઝી ભરદસીઆમાં પ્યારા પાતળિયા;
 આ તારનાર તમે વીણ કોણ ધનશામા શાણા સામળિયા ૨
 ગુણ નાગર તમે કાવો મનુરસજાણ પ્યારા પાતળિયા.
 અબળા અવગુણ તણી અમે તેા આણ શાણા સામળિયા. ૩
 જોરશું અબળા કેરૂ જગદાધાર પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી કડીએ પોકાર શાણા સામળિયા ૪
 મહા મહિને મસ વિરહવેદના પાખું પ્યારા પાતળિયા;
 આ દીનાનાથ જીવો દાશીના સામુ શાણા સામળિયા. ૧
 વાંક પડેલા હથે ધણા અમ માંહ પ્યારા પાતળિયા.
 તોપણ નીભાવીને ઝ.સો ખાંહ શાણા સામળિયા. ૨
 તમ ચિના સુના પડિયા યજ્ઞગાર પ્યારા પાતળિયા;
 મુંઝી પડી ગઈ શોક થકી ઉરમાળ શાણા સામળિયા. ૩
 પળ પળ ગણત્રી આસ વિત્યા છે આર પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી નથી કુંદ આધાર શાણા સામળિયા. ૪
 ફાગણમાં નરે નારી ફાગળ એસે પ્યારા પાતળિયા;
 ભિન્નધ જલસે કેસુડાને ફેસે શાણા સામળિયા. ૧
 નર નારી નેહથી ભરી પીચકારી પ્યારા પાતળિયા;
 છાટે રંગમાં હર્ષ ધણો ઉર ખારી શાણા સામળિયા. ૨
 ભરછ ગપાં છે ધણા અખીલ ગુલાસે પ્યારા પાતળિયા;
 હસી તાડણી તાંજી કુંપને આસે શાણા સામળિયા. ૩

રમા પતી કુંઘ શેષ હ્રવેજ સમાવે ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના બળવંતા સ્વામી આપે શાણા શામળિયા. ૪
 ચૈતર મહિને મમકે માંડે મિત ખારા પાતળિયા;
 તમ વીગર બળી જાય માંડે બીલર શાણા શામળિયા. ૧
 જાદવ જોરે કહે કેટલું અમારૂં ખારા પાતળિયા;
 આમય મોટા આપ તણા ઉર ધારૂં શાણા શામળિયા; ૩
 ઉનારતાં આ ઊંડા કુપમાં અમને ખારા પાતળિયા;
 હયા ન આવી કુંઘ હામોર તમને શાણા શામળિયા. ૭
 કોઈ વાતથી મનકું નયી રિઆતું ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી તમ વિશ્વ કુપ પાતું શાણા શામળિયા; ૬
 વેશજે જોઉં વીઠલ વાદ તમારી ખારા પાતળિયા;
 શામ સદા સંભાળ લિજેજ અમારી શાણા શામળિયા. ૧
 મુકી જતાં એકલ કી હયા ન આણી ખારા પાતળિયા;
 ઉગારી હયો નિજ દાસીને દિન જાણી શાણા શામળિયા. ૩
 કુપ દાહજાં વેઠું અપરંપાર ખારા પાતળિયા;
 મુના પડ્યા છે તમ ત્રિણ સો શાણગાર શાણા શામળિયા; ૭
 ભરદરિઆમાં મુજને વહેલી રહેલી ખારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી તમ વિશ્વ કુલ જલકે શાણા શામળિયા. ૪
 જોઈ માસમાં જગજીવન ધર આપે ખારા પાતળિયા; ૧૦
 ખેમનીજ પ્રત્ની તે પિઉ ઉપજવો શાણા શામળિયા. ૧
 બરશી પેડા અઘીક બહુ પકવાન ખારા પાતળિયા;
 લક્ષણવંતા લાગે જોર સમુગ શાણા શામળિયા, ૩

ક્રમળ લાગે નહી કાનને ગાન પ્યારા પાતળિયા;
 તુલી તમ વિણ ભાન થઈ એ ભાન શાણા શામળિયા ૩
 સુરજ વીગર કમળ નેમ સુકાય પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી દાશી કુચિ ખાપ શાણા શામળિયા. ૪
 અસાડ મહિને આઠ્ઠાં નદાએ પુર પ્યારા પાતળિયા;
 આ પોણે કાપલ ટકીકા કરી અધુર શાણા શામળિયા. ૫
 નાટવર આપ વિના જાણો નિશદીન પ્યારા પાતળિયા;
 હરજીવન અતિસે અધાએ અહીં ખીન શાણા શામળિયા. ૬
 અંન તરૂએ કેરી ઝોલા ખાપ મોટી, પ્યારા પાતળિયા;
 મેજ ધોર શબ્દ શુભ ગાયન ગાય શાણા શામળિયા. ૭
 વરજીવન વીરહની પીડા જાણો પ્યારા પાતળિયા;
 બુલાખીના સ્વામી સુખ દિનમાં આણો શાણા શામળિયા. ૮
 શાવણ મહિને શીવ પુન્યએ થાપ પ્યારા પાતળિયા;
 કલપાંતે કરી કાયા મુજ ગણિ જાય શાણા શામળિયા. ૯
 મેળા મેટા મેટા જહાર ભરાય પ્યારા પાતળિયા;
 તે જોવાને લોકો સરવે જાય શાણા શામળિયા. ૧૦
 વામ આંખ ફરકે છે વીઠલ ખાસી પ્યારા પાતળિયા;
 ઉતાવળા પરં વર્ગો હવે ગિરધ્વની; શાણા શામળિયા. ૧૧
 આજકાલ કરતાં વીત્યા દશ માસ પ્યારા પાતળિયા;
 કરો બુલાખીના સ્વામી કુચ નાશ શાણા શામળિયા. ૧૨
 ભાદરવે પીડા પામુછું ભારી પ્યારા પાતળિયા;
 ભારી હયો ત્રીકમ સંધા મેંધરી શાણા શામળિયા. ૧૩

- સોના સોગડીયો અપડાએ સહુ ઠાર ખરો પાતળિયા;
 ઠાપ્પા રહ્યા છે પાસા પ્રણાપાર શાણા શામળિયા. ૧
- કુપ્પ ફરિયામાં દામોદર હું બુકું ખારા પાતળિયા;
 કુસળું શું મેં એવું કત કુકું શાણા શામળિયા. ૩
- નોતું જાણ્યું આવું મેં નો નાથ ખરો પાતળિયા;
 બુજાપીના સ્વામી રાખો તમ સાથ રાણા શામળિયા. ૪
- આસો માસે સરવ મળિ સાહેલી ખરો પાતળિયા;
 ગરબા ગાયે વીંટલ મહુક વળી શાણા શામળિયા. ૧
- દિવાલગિરીએ ધરધર દીવા પાથ ખારા પાતળિયા;
 મુકતાઈના સાથિયા ઓઠ પુરાધ; શાણા શામળિયા ૨
- દાખીને તે દોઝે માંડે દીલ ખારા પાતળિયા;
 હવે ખમાવાની હરજી નથી દીલ શાણા શામળિયા. ૩
- ધેર વળો ગોવરખન ગોપીનાથ ખરો પાતળિયા;
 બુજાપીના ભોટો સ્વામી ભિડિ પાથ શાણા શામળિયા ૪
- પુરસોતમમાં આવ્યા પુરસોતમ ખારા પાતળિયા;
 મુજ મોઢે બહુ વેઠો આપે મમ શાણા શામળિયા. ૧
- કાંજન કુંડીમાં ઉકાળ્યા નીર ખારા પાતળિયા;
 ઓળિ લજ્જને નવરાયું જડુ બીર શાણા શામળિયા ૨
- રાંધ્યા રૂડાં મેં શાકપાક પકવાન ખારા પાતળિયા;
 બાજઠ ખેત્રો બહુ નામી ફરિશ્તાન શામળિયા ૩
- જમી અને આપ્યા વસુપારી પાન ખારા પાતળિયા;
 ભગ્ન ભાવના બુજાપીના ભગવાન શાણા શામળિયા ૪

ગાંધીનાવિરહ મહિના

બહાણાપર જાણી વળિ વળી વાસી, ગુણી ચેર આવોને
ગીરધારી ૭૩

અરતકે કેશવ કેમ કરીએ, બધે યોગતાં તમને કરીએ;
કપા કાંઈ કંઈ ઉરે ખરીએ; બહાણા ૦ ૧

આગથારે માસે ઉચ્ચાટ મસ થાયે, બળે દાલ વીરહની દાહે;
આને વાત કાણને કહેવાયે, બહાણા ૦ ૨

પોશે હું પુરાણ કુખ પામું, જાડવ જીવો દારી તણા સામું;
વિના તમ કપાં જઈ સુખ પામું. બહાણા ૦ ૩

ખાહે માંડે મનહું મુંઝાએ, બળે દાલ વીરહની દાહે;
આતે કુખ કાણને કહેવાયે, બહાણા ૦ ૪

ફાગણ માસેં ફરે તમ વિણ દેલી, મારો તમ વીગર કુણ બલી
હશે ફાગ નર નારો ખેલી. બહાણા ૦ ૫

મૈતર મહીને ચિત્ત મરું ચયર, માંડે તન તમ વિચર થયર
વજો હવે વીકલ વર અતર. બહાણા ૦ ૬

વૈશાખ તે વીકલ ધર આવો, કરી હેત દાસીને બાલાવો;
નિકર મને માસીને જાવો. બહાણા ૦ ૭

જેઠ મારો જીવડી જાડો, પ્રીતમ પાણ પાણું તજી પ્રજાલે;
નથી કપડી કરું કુખ કજરો. બહાણા ૦ ૮

અષાઢી નહી મારા આબા, કાંઈ તહી સંદેશા કાબા
કુટીલ કંઈ કુખજાને જા. બહાણા ૦ ૯

આવણ મહિને શોક ન સુઝાયે, આપી દાસી વિરહથી પીડાયે

સામળીનાં છ કડીયે હવે શાહે બહાલા ૦ ૧૦
 ભાદરવે તો ભરજોળન મારું, બારપ જલકપમ દાલડું ઠારું;
 મારું કુખ કાણને ઉચારું. બહાલા ૦ ૧૧
 આશો માશે આવી દીવાળી, યજો ધર હવે વંદ્યમાળી.
 દામોદર દુઃખ સારવે ટાળી. બહાલા ૦ ૧૨
 પુરશે તમે પુરણ પ્રીત ધરી, મારે ઘેર આંખ્યા આજ હરી;
 યુક્તાપીના શ્વામી કપા કરી. બહાલા ૦ ૧૩

પ્રીતમ પ્રયાસ વિયોગ

સખી કારતક મહિને કંથ, વિદેશ સીધાવિધા;
 કહુ કોના આગળ આ વાત, ત્રિવશ કુખ આધિવા. ૧
 બહાલા મઠીને વાશ્યાં બેર, ન બેરેર કાંઈ કરી;
 યુક્તાપીના શ્વામી આવો ઘેર, સહુજેર પરહરી. ૨
 સખી માગશર મહિને મુજ, તપે તનડું બળે;
 શામ વિના ન પડે સુજ કે ગાન મારાં ગજે. ૩
 દીન ટુંકા ધરીને આજ, રજનિ ભોટી પાપ છે;
 યુક્તાપીના શ્વમી તમ વીણ કપા ભિન્નપ છે. ૪
 સખી પાસે તજીને શ્રીત, પ્રાણ મમે પરહરી;
 માંડી માહરા કુખની વાત, કાને હવે કહું હરી. ૫
 હું તે પાવણી કેવી પૂરી, બધે રંધ્ય ભોમમે;
 યુક્તાપીના શ્વામી વીણ મારે ધડ્યો આધિજીવને. ૬
 સખી માંડા મઠીને મેં આપ, શાં પાપ કર્યાં હશે;

- સપ્તી કંપ પળીને પંથા, કપારે દુઃખ ટાળશે. ૭
- શવરાબ્યાં હસે મેં બાળ, અરેરે અનાથને;
- જેથી વીજ્ઞે પડિયો મારે, બુલાખિના નાથને ૮
- એમે ફાગણમાં સહુ ફાગ, મારે મન આગરે;
- ભલાં બધાંયે કરા ભાગ, મારે અણરાગરે. ૯
- વીણ વીજ્ઞ વરેહ દુઃખ, અતીસે થાય છે;
- બુલાખીના સ્વામી તમ વીણ જીવલડો જાપ છે. ૧૦
- સપ્તી એતરે માંડે ચીત, ચોટ્યું પતી પાસરે;
- સપ્તી કે દાડે કંઈ પ્રીત, આવે અવિનાશીરે. ૧૧
- મન મગવાને કાળે મુજ, માધવમાં ભમે ધણું;
- બુલાખીના સ્વામી વીણ કેમ, કહેને ગમે જાણું. ૧૨
- સપ્તી વૈશાખે વળ્ય, વૈન, વાલમ કપારે આવશે;
- તરે ત્રીકમ વીગર તંન, શાતા કપારે ધશે ૧૩
- મારા ખારા ધરીજો જવાલ, અચુક હવે આવજો;
- બુલાખી ના સ્વામી કાંઈ સાથ સંદેશો કાવજો. ૧૪
- સપ્તી જોડે ન જાંવે મન કંપે કાપા માહરી;
- કપારે વળશે વીઠલરામ કહેને સાહેલડી. ૧૫
- પતી વીગર પીડા પરમ, પામું બેન કર્મની;
- બુલાખીના સ્વામી ગયે કાંઈ કેવાંતી ન કર્મની. ૧૬
- સપ્તી અશાડે આબ્યાં પ્રેર, બહાલો વરપા દુરરે;
- અથ્થે મોર દાદુર મધુર, હુંનેય થઈ દુરરે. ૧૭
- વીણ વૈજી ઉરમા જાહ, કરે કુણી સાહેરે;

યુક્તાપીના સ્વામી વીણુ બામી અતરમા બાહર.
 સખી શ્રાવણ મહીને સ્વામી તણી જોઈ વાટડી;
 તપે વીરહ તપે તેન, છવાઈ ગઈ છાતડી. ૧
 શીવ પુનમનો આ માસ, પ્રીતમ ગયા પરહશી;
 યુક્તાપીના સ્વામી કાની સાથ, જઈ ગોઠો ફરી. ૨
 આંચો ભાદરવો ભલી રીત, જોવન ભરજપહે;
 દીન દીન બહાલાન ઉચાલ, અંતરમાં થાય છે. ૩
 નયી ધીરજ ધરાતી લેણ, કાને વાત કીજીએ,
 યુક્તાપીના સ્વામી વીણુ, લાવો કાની સાથ સીજીએ. ૪
 સખી આંચો આસો માસ, સાંસો પડતો નયી;
 મળી ગોરીઓ જરખા ગાય, દીવાળી દીપતી. ૫
 એથી પડવું પ્રીતમ વીણુ મન, દહન દીજ થાય છે;
 યુક્તાપીના સ્વામી વીણુ, ભુવન આ ખાવા ધાય છે. ૬
 પુરશોતમે પુરણ પ્રીતે, પ્રભુ ઘેર આવીયા;
 બહાલ આજીને ભરી થાળ, મોતીડે વધાવીયા; ૭
 ભેટી ભુદરજીની સાથ, મહો દીન હાપરે;
 મગધા મુનને યુક્તાપીનાથ, સોચો સખી સાથરા. ૮

આજ્ઞાના મહિતા

કારતકે ક્રમ કોડમણા, શીજો પુનમનો મંદ.
 રામ શીયાજો માવડો રે, પ્રભુ શું આપ્યા પરદેશ;

આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કરેશ મોરી,
આણાં નેવડાં પામ્યા, આણાના નથી ચોરતા;
મારે નજરે નોમાના કોડ, આણાં મોકલને મોરાર ૧
માગસર મેલી ગયા રે, પ્રભુ મેટ્યાં માસો મારા.

વેસો વળતે વીઠલારે, કંઈ વેગે કરતે વાત;
● આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૨

પોસ મહીને પરહી રે, પ્રભુ પ્રીતે આલ્યા જાપ,
નવી નારી શું મન મોહું, ત્યારે અમથી સરયું કાજ;
આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૩

માહાએ માધવ સાંભર્યારે, પ્રભુ સાંભર્યા શ્રી ભગવાન;
સૈયર સંદેસો મોકલેરે, બનીઓ આળ્યા જુદાપ,
આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૪

ફાગણ ફુલચો ફુલડે રે, કંઈ ઘેર ઘેર ફાગ ગવાય.
આછા સાળુ પરણેરે, કંઈ ઉડે અબીલ ગુલાલ;
આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૫

ચપ્પતરે ચીંતા નવ ટળી રે, માંડે ચીતકું બ્યાકુળ થાય.
મહીમરયું પાસે નક્કી, ત્યારે છોછુ કેમ રહેવાય;
આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૬

વધશાએ વંન મોરીઆં રે, પ્રભુ મોરી દાઢમ દ્રાપ
કોપલડી ટોકા કરે, ત્યારે બેઠી આંખલી ડાળ;
આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૭

જોઠ હુનાળો તપે ઘણી રે, પ્રભુ ધરમા કેમ રહેવાય

- ડાઘે ઘુંથુ રીજણી, ત્યારે કાને ઢોળુ વાપ;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૮
- અસાડે ભસે ગાજીઓરે, કંઈ ગાજીઓ ગોરં ધંભીર
 યોદશ અમકે વીજળી, પ્રભુ એકે ન આધાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં ૯
- ગ્રાવણ પરચો સરવડેરે, કંઈ નદીએ વહે ભરપુર.
 આગળ ખેડેની સંચર્યા, પછવાડે નંદકુમાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૧૦
- ભાદરવો ભલે ગાજીઓરે, ભાદરણી સેડેરે જાપ
 અવળા કુળજી ધેર નહીરે, વાટ જીવે ધરનાર;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં ૧૧
- આસો અંગે સરૂપીયારે, ખેની યો આળ્યો કહેવાપ.
 સૌપર સંદેસો મોકલરે, ખેડેની યો આળ્યા જફુરાપ;
 આણાં મોકલને મોરાર, આણાં આણાં. ૧૨
- સોના કેરં મારં ખેડલું જીરે, રૂપલા ઉઠાણી હાથ
 સારોવર પાણી સંચર્યા, ત્યારે કંઈ ઉભા ઠાન;
 આણાં ના આળ્યા મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કસે ગોરી
 આણાં જોવડાં યાએ, આણાંના નથી ઓરતા;
 મારે નજરે જોવાના કોડ, આણાં ના આળ્યા મોરાર. ૧૩
- ધુપડીપાળી માઠી વેલડીરે, કંઈ ઉતરી સારોવર પાર.
 કોણ કોણ આણે આવશે, મારે સસરે દીપરને જોડ;
 આણાં ના આળ્યા મોરાર, આણાં. ૧૪

- અવળા કમળ નય આબ્યા, ત્યારે હું રહી પમ હેઠ
 લયોગ સોપારી ખળી બપાં, એજગ્યે ઉઠી લાય;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૫
- સાસરવાસો સળી ગયો, લાડુમાં પડીયા જીવ.
 છાપલતો બેસી બપાં, મારી ચુંદડીના રંગ જલપ;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૬
- ઠાળી અતલસનું ઠપકું, સીવડાવ્યું શુકરવાર.
 ધેરું નથી પાણુ ધેરું, મારા દાદાને દરખાર;
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૭
- સસરા માથે સદા પડી, સાસુડી ડશીયો નાગ
 જોઠ માથે વેઠ પડી, જોઠાણી જમનું ખાણુ;
 આણા ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૮
- દીપરને આવી દીકરી પરણાને ના આવી સાન.
 નણ્યદાને વાશી વળણું, પાડોશાણુ તરીએ તાવ,
 આણાં ના આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં. ૧૯
- સોના તે કેરૂં મારૂં બેડલુજીરે, રૂપલા ઉઠાણી હાપ,
 સરોવર પાણી સંચર્યાં, ત્યારે કાંઠે ઉભા કાન;
 આણાં આબ્યા મોરાર, આણાં આણાં શુંએ કરા ગોરી.
 આણાં જોડાં ધાઓ, આણાંના નથી ઓરતા;
 મારે નજરે જોયાનું કોડ, આણાં આબ્યા મોરાર. ૨૦
- ધુધરીયાળી મારી વેલડીરે, કંઈ ઉતરી સરોવર પાર.
 કોણુ કોણુ આણુ આવીયું મારે સસરા દીપરને જોઠ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૧

ભવિંગ સોપારી અતી ધણાં મારી એળચી ખીજી લાવ.

સાસરવાસા સમા ઠરો, લાડુડે અડખા બદામ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૨

છાપલ તો મારે અતી ધણાં મારી મુંદડી ખીજી લાવ

સાસરવાસા સળ કરચા, લાડુના ઉતરચા જીવ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૩

રાતી અતલરાતું કાપડું, શીવડાવું રવીવાર.

પેરું નથી પાણી પેરું, મારા સસ્કરને દરખાર;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૪

સાસુ મારી દેવડારે, કુંડા સસરો શી ભગવાન.

જેઠ મારો દરખારી, જેઠાણી ધર પ્રધાન;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૫

દીયેરને આળ્યો લોકરો, પરણ્યાને આવી સાન.

નાંજી સાસર વાસણી, પાંચેશણી અપુરશુભણ;

આણાં આળ્યાં મોરાર, આણાં આણાં. ૨૬

બહાલાજીના મહિના

કારતક મારી મુંડી મયા કુંધરે, સખી મુને;

હુંને જોઈધું પિયુજીનો પંથરે, પળે પળે;

વરેહ વાષે ગાતાં ગુણ મંથરે, રાખા ઠહે;

શહિયર માહાડીરે, વાલમજી ઘેરના આઠ્યાજી સખી૦ ૧
 માથસર માસે મંદિર ખાવા ધાયરે, સખી મુને;
 મુને કપડુંએ કશું ન શોહાયરે, વાહાલા વિના;
 ખારે પલક કલપસમ ધાયરે, કાંને કહું. સખી૦ ૨
 થોષ માસે પીયુજી પરદેશરે, સખી માહરા;
 હુંતો એકલડી કપમ રહેશરે, આ રત્નમાં;
 ખારે જોખન ખાળેવેશરે, કુલ્યું જોની સખી; ૩
 માહે મન મળવા અકળાયરે, અલખેલાને;
 હાંકયું ધોકે કાળજનાં કહેવાય, દુઃખ કોઈને;
 માહારાં રાત દીવશ રેતાં જાયરે, વાહાલા વિના; સખી૦
 કામજી અખીલ ગુલામે રંગ રેળીરે, કેસર ઉડે;
 સામળીયા વિના સુની પડે ટોળીરે, સાહેલીની;
 ખાહારે હૈયે પ્રગટીછે હોળીરે, અખીની સખી૦ ૪
 મૈતરે મંદ્રમંદ્રિકા કુલી રહીછે વૃદ્ધવનમાં;
 વેલ વૃદ્ધાલતા રહી જૂલીરે, જુમનાજીમાં;
 માહારે જોવાનું સુખ થયું ઉલ્લીરે, પ્રીતમ પાજે; સખી૦
 વૈશાખ વૃજ સુનું સહું લાગેરે, વહાલા વિના;
 મુને વરેહનાં ખાણ ઉર વાગેરે, કાંને કહું;
 માહારે એ દુઃખ કોઈથી ન ભાગેરે કરણ વિના; સખી૦
 જઠ માસે જવાળા ધણી લાગેરે, કાલજમાં;
 વહાલાજીએ સોકપ કરી છે સોમાંગેરે, સુણતાં સખી;
 આપણે સર્વ ઠરયાં નિર્ભગીરે, નટવર વિના. સખી૦ ૮

અપાડ માશે ગગન ધન ગાલેરે, સરવ સુભો;
 મોહન પાપે માં મગ દાલેરે, કોને કહું;
 હું પીડાઈ પ્રભુ નવ લાલેરે, વૃષાદ્રુ સખી૦ ૯
 આગળ મસે સરવડે વરસેરે, સખી માહારે;
 મન મગવા તે ધણું તરશેરે, મોહનજીને;
 દોઢોદશ આહાળુ કયું નવ દીસેરે દામોદરજી. સખી૦ ૧૦
 ભાદરવે ભલી વીજળી મગડેરે સખી જીને;
 શોભા જોતાં આંસુમાં ઢળકેરે, કાળજ ધોકે;
 જાણે પ્રભુનું પીતાપર જળકેરે એવું દીસે. સખી૦ ૧૧
 આશ્વન માસે તો રમવાને રાસરે, બહાલા આંખા;
 વાહાસે પુરી રાહુ પ્રેમદાની આસરે, આનંદ વાંચો;
 ગુણ ગાય દયો કૃષ્ણનો દાસરે, જોડી કર;
 સૈવર માહારીરે વાલમજી પેર આંખા. સખી૦ ૧૨

શીવશંકર ભોળાના મહિના.

કારતકે કીરતી બહુ કરીએ, ભોળા તારૂ ધાન રૂદે ધરીએ
 ભોળા પકી ભવસાગર તરીએ, આવોઆવો શીવશંકરભોળા
 શ્રીર. સોડે કુલડાના તોરા, આવો આવો ૧
 હાથમાં ભભુતના ગોળા. આવો આવો ૨૬.
 માગસારે માહા મંગળકારી, ભોળે સીધે લીધી છે તાળી;
 ભોળા તારા મુખપર જાળી વારી, આવો આવો ૨

પાસે તો પ્રાણુ થકી પ્યારા, રૂઢે પકી નવ રહે વિસારમા;
 શંકર મારી આંખોથી પ્યારા. આવો આવો૦ ૩
 માહા મહીને વસતપંચમી આવી, ગવરી તો ગુલાલું હું લાવી;
 ભાળાને તો મન ગંગા અતી ભાવી. આવો આવો૦ ૪
 ફાગણે ફાગ જેલું હરશું, ધામ મોરી માપા લાગી તમશું;
 આવો હોળી જેલું શંકરશું. આવો આવો૦ ૫
 ચંદ્રતરે ચીત ચરણે લાગ્યું, ભાળાનેતો નીત નીત સંભારું
 શંકર મારા રૂઢિયામાં રાખુ. આવો આવો૦ ૬
 વધ/શાએ બાર લાગી તમને, નરખપાનીતો હોંસ ધણી ઉમને;
 ભાળા સંભુ શું કરીએ તમને. આવો આવો૦ ૭
 જોડે તો જુગતી ખની સારી, નારી પહેરી કાસંજા સાડી;
 જટામાં તો ગંગ વશે પ્યારી. આવો આવો૦ ૮
 અસાડે ગગન ગરજ ભારે, મોરલીઆતો વણુ ટઉકરે
 શંકર મારે કરમે લખ્યા ભારે. આવો આવો૦ ૯
 શાવણે શીવની ખની શોભા, ચાલો જઈએ સોમેસર જોવા;
 શંકર મારાં ભવનાં દુખ જોવા. આવો આવો૦ ૧૦
 ભારવેતો ભાંગ તણા ભાગી, હરધ અંગે ઉભી આં શીવ જોમી;
 માહારી શુધ લેજો શીવ ભાગી. ૧૧
 આશોએ અંગ ઉડે અગની, ભાળા પિના કેમ રહેશે સજનીં
 કેમ જાપ દીવસ કે રજની. આવો આવો૦ ૧૨
 એ પદ કાઢએ નવ ગાયો, ભાળો સૌ સખિયાને મન ભાંચે;
 તારો ગુણ રણછોડે ગાયો. આવો આવો૦ ૧૩

(૮૬)

મહિના

ભણવાના ગુણ તથ ઇચ્છાવરની રીત વિશે.

કારતક માસે મેલી માલ્યા કુંપરે વાલાજી,

એ રાગ છે,

માસ ૧

એવ માસે સ્ત્રીસેહાની, મનુરાધરે ગુણવંતી;
 આ ગુણ તેના ગણી શકું નહી ગાધરે, સુગુણવંતી ૧
 સ્ત્રીમાં એની લેજી સરવે વાણીરે, ગું
 આ સ્ત્રીપાને ઇચ્છા વર આપ્યો આણીરે સુ ગું ૨
 સ્ત્રીવળાયા આજેઆ ખહુ સ્ત્રીરે, ગું
 આ સ્ત્રીવેહા તે આપ્યા કેરી મિત્રરે; સુ ગું ૩
 ભણી હતી જો ભામની ગુણનો ગાયરે, ગું
 આ પ્રભાશંકર કહે આણી આપ્યો(તેણે)નાયરે સુ ગું ૪

માસ ૨

વૈશાખ માસે વિખ ફેડીને બીખીઆરે, ગુ
 આ કામબીએ કાળજી લેખજાલખીઆરે; સુ ગું ૧
 ઇચ્છાજનું સુખ ધણું છે સારરે, ગું
 આ ભણ્યા થકી તે જીએ વરને સારરે, સુ ગું ૨
 પુણ્ય પુણ્યે સરખુ જોડું મળશેરે, ગું
 આ સ્ત્રીતું તેનું કાઈ કાળે નહી મળશેરે; સુ ગું ૩

ભહુપા ધત્રી તો શીખળવ્રતને પાળેરે, ગું
આ પ્રભાશંકર કહે આવર વર નહી ભાળેરે; સુ ગું ૪

મીસ ૩.

નેઠ માસે જગમાં જેનું નામરે,	ગું	
આ રૂકમણીએ કીધું રૂઠું કામરે;	સુ. ગું	૧
કુંદનપુરથી કાગળ લખીએ એકરે,	ગું	
આ સખીએ સુખો ગૌરને કરી વિવેકરે;	સુ ગું	૨
માત પીતા તે વાત ન જાણે છાનારે,	ગું	
આ ગૌરડીની કોઈ દેખે નહી પગ પાનારે;	સુ ગું	૩
હરિદાસથી સુખ પામી પછી શામારે,	ગું	
આ પ્રભાશંકર કહે ભણી હતી જો ભામારે;	સુ. ગું	૪

भास ४.

આસાડ માસે હુશ થયો હાતારરે,	ગું	
આ હમયંતીને નળ મળ્યો ભરથારરે;	સું	ગું ૧
દેવ તજીને ભજીયો 'તે નળ ભુપરે,	ગું	
આ સારખુ જોડું સરખે સારખુ રૂપરે;	સું	ગું ૨
ફૂત રમેથી સુત મેપરમાં માલેરે,	સું	
આ વિજોગના તો ભાલા કિચે સાલેરે;	સું	ગું ૩
પીડને કાગળ લખીઆ પુરાણ પ્રીતેરે,	ગું	
આ પ્રભાશંકર કહે જાંભળજો એક આતેરે;	સું	ગું ૪

(૬૧)

માસ ૫.

સાવાજી આસે સીતા પાંડવી ભણતીરે,	શુ૦
આ અગણીત વિદ્યા અકલ ધત્રી એ ગણતીરે;	સુ ગુ૦ ૧
મુરખ વરને પરજાવીતી તાતેરે,	ગુ૦
આ ભણી હતાતો કંપ ભણાવ્યો નતેરે;	સુ ગુ૦ ૨
ખાળા બુધીવાળી હતી ને શાણીરે,	ગુ૦
આ જગ બધેનો જીવતિનેયળી ભણીરે;	સુ ગુ૦ ૩
ભણ્યા ધત્રીનો ભાગે ભવનું કુખરે,	ગુ૦
આ પ્રભાશંકર કહે પામે સ્વર્ગનું સુખરે;	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૬.

ભાદરવેનો ભરસ ભાળી નણિરે,	શુ૦
આ સેક હતો તે નણો સંકડા શણિરે;	સુ ગુ૦ ૧
છળ ભેદે વળી છેતરવાને આંચોરે,	ગુ૦
આ લાખાજી વણજીસે સંગે લાંચોરે;	સુ ગુ૦ ૨
કેદ કરાવી લાખા નતે જુકેરે,	ગુ૦
આ મનુર એતી ચીતમાંધા નહી ચુકેરે;	સુ ગુ૦ ૩
ભણ્યા ધત્રીનો ભામનાએ ભય ટાળ્યોરે,	ગુ૦
આ કંપ કપટનો કાઠો તેણિ ખાળ્યોરે;	સુ ગુ૦ ૪

માસ ૭.

આસો માસે અબળાબતી આપરે;	ગુ૦
આ દૃપદ તનવા એસી છે તે છાપરે;	સુ ગુ૦ ૧

(૬૨)

મહવેદને ક્રીષા અરજુન અપરે,	શુ૦	
આ દુરીયોધનને ધીકધીક બહુ પાપરે;	સુ ગુ૦	૨
પતીવ્રતાનો ધર્મ સતીતો પાળેરે,	શુ૦	
આ ખટ માસમાં અન્ય પતી ન ભાળેરે.	સુ ગુ૦	૩
સતી દુપદી સત્પતણો ભડારે,	શુ૦	
આ પતી તણીતો સતી જુઓ ભવતારે;	સુ ગુ૦	૪

માસ ૯

આ ક્રસ્તિગ માસે રત્નકળારી શીતલોરે,	શુ૦	
આ ભોલઅરા જે હૂંચ્યા પાળી પ્રીત્યોરે;	સુ ગુ૦	૧
વેદકળાની વિદ્યા વનિતા ભણતીરે,	શુ૦	
આ ગુણ ગુણનો ગ્રંથ કદીને મણતીરે;	સુ ગુ૦	૨
જાત પ્રીતને કફતાણું ધર જાણેરે,	શુ૦	
આ કાલ જ્ઞાનને માનુષી તે જાણેરે;	સુ ગુ૦	૩
શાસ્ત્રી ભણીને ક્રીષા મર્વનો ઝંઘરે;	શુ૦	
આ પ્રેમ ભરેલો પામીતો જો કંપરે,	સુ ગુ૦	૪

માસ ૯.

માગસીર માસે મિરીપાઇની કવિતારે,	શુ૦	
આ જુગમાં જાણે જોવા શોભે સવિતારે;	સુ ગુ૦	૧
જ્ઞાન કળાનાં ગીત ધણિરાં જાણે,	શુ૦	
હૃદયભજનમાં હોડે તે મદમાલારે;	સુ ગુ૦	૨
વીરના આપણા મીરાંપાણ્ય પીધારે,	શુ૦	

આ ભકિતખળથી અમત-હરીએ કીધારે;	સુ ગું ૩
વ્રજભાષામાં ઘણી કશીએ હુમરીરે,	ગું
આ પ્રભાશંકર તણ મીરાએ ધુમરીરે;	સુ ગું ૪

માસ ૧૦

પાશમાંસે રાધા સારં ભણવુરે,	ગું
ચીત વિશેનો આતુર ખાળો ખણવુરે;	સુ ગું ૧
વેંદવનમાં રાધે રમવાં બપરે,	ગું
આ સૌરવ સખીને પોતે મુરંધ પાપરે;	સુ ગું ૨
છમ્પા ધરમે વરિયાં રાધા રંગરે,	ગું
આ મન માન્યાથી પરણ્યા તેની સંગરે,	સુ ગું ૩
સતી ધરમમાં રતી કાંઈ નવ ચુકરે,	ગું
આ પ્રેમ પ્રકૃતી વાડી જાણી ચુકરે;	સુ ગું ૪

માસ ૧૧.

માફા મહીનામાં સીતા સુંદર વરિયાંરે,	ગું
આ રામ રાવની પાસેતો ઠીક ઠરિયાંરે;	સુ ગું ૧
પતી વચને ઝોળંગે નહી રાણીરે,	ગું
આ સતી ધવાની ઝેજ ખડી ઝેધાણીરે;	સુ ગું ૨
વનમાં વસીયાં પતીની સંગે પ્રીતરે,	ગું
આ પાન ફુલને ફળ આશાળાં ચીતરે;	સુ ગું ૩
રામ ભજનમાં રામા રહે ભરપુરરે,	ગું
આ નિરમળ મળ વરણતણે એવું નુરરે;	સુ ગું ૪

(૯૪)

માસ ૧૨.

સરસ્વતીતો સગજે રહી છે વ્ધાપીર,	ગું	
આ યાવર જંગમ સમજે ફાગણ બાપીર;	સુ ગું	૧
સકળ ભવનમાં વાસ વસે તું શાહીર,	ગું	
આ વૃજવીનાતો પાપ બધુ ધુળ બાહીર;	સુ ગું	૨
વૃજ થકીતો પંડીત પામે માનર,	ગું	
આ રાગ રાગણી વૃજથી પાપ ગાયનર;	સુ ગું	૩
શરવ મુંદરી વૃજને પામે બાગેર,	ગું	
આ પ્રભાશંકરતો કવિતા કરવી માગેર;	સુ ગું	૪

સમાપ્ત

